

Ingyenfüzet: „Útmutató a jövedelmező buzatermeléshez.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-út 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Hivatal).
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 F. Félévre 4 F.
Negyedévre 2 F.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 36. szám.

Vasárnap, szeptember 7.

Száz esztendő legolcsóbb buzája.

Irta: Schandl Károly.

A buza ára egész Európában oly alacsonyra esett, hogy ilyen olcsó száz év óta nem is volt. Amerikában, Európában egyaránt kétségbeesve nézik a gazdákat, mi lesz ennek a vége. Az európai agrárállamok nem nézik karbatett kezekkel a nagy válságot, hanem sietve tanácskoznak a teendőkről. A bukaresti tanácskozás után most Varsóban volt nagy megbeszélés, ahol a román miniszter egyenesen azt tanácsolta, hogy a mezőgazdasági országok egységes vámterületet létesítsenek. Ugyanakkor a sajtóban egyik osztrák volt miniszter német-svájci-osztrák vámegegyesülésbe csalogatja Magyarországot. Mindenki érzi, hogy valamit tenni kell, mert most már a gabonajegy sem elég, hogy a mezőgazdaságot megmenthessük. Valóban röstelhetik magukat a szocialisták és barátaik, akik a 3 pengős gabonaárjavítást annyira ellenezték. Most kisült, hogy még a 3 pengős

javítás mellett is olyan olcsó a gabona, hogy a termelési költségek nem kerülnek meg a vételárból.

Rosszakaratu heccelők, akik még mindig azt hiszik, hogy a földműves polgárok tudatlanok, azt akarják elhitetni, hogy a gabonajegy miatt szállt le a gabonaár. Ma már azonban minden ujságolvasó gazda tudja, hogy a gabonaárésés már júniusban előrelátható volt az amerikai nagy készletek miatt s éppen ez az aggodalom sürgette a gabona árának jegy utján való emelését. Igazán, senki sem merete gondolni, hogy még a 3 pengős árjavítás is kevés lesz.

Most már úgy látszik, gyökeresebb segítséghez kell fordulni. Döntő elhatározásra kell jutnunk, hogy mezőgazdaságunkat fenntartsuk. Legtermészetesebb lenne, ha az európai államok az európai mezőgazdasági államoknak olcsóbb vám mellett engednék be a

Földbeásott kunyhók a penészeleki Berger-tagon.

Kelemen Sándor nyolcvankilenc holdas gazda kilenc tagú családjával. (Lásd a szöveget!)

gabonatermését, mint az amerikaiakét. Ha ezt keresztül lehet vinni még az idei ősszel, a genfi világgazdasági értekezletben, akkor a dolog meg van oldva. Ez esetben mi drágábban fogjuk tudni eladni búzánkat, mint az amerikaiak és így az amerikai verseny többé nem fenyeget bennünket. Ha azonban ez nem lehetséges, akkor be kell lépniük valamelyik vámunióba. Mindenesetre rokonszenvesebb és természetesebb lenne egy vámegyesülés olyan államokkal, mint Ausztria és Olaszország, amelyek ipari jellegnél fogva legelőnyösebben tudnák megvásárolni mezőgazdasági termésünket. Egyes iparágainknak áldozatot kellene hozni ugyan, de másrészt az iparickek olcsóbbodása is csak előnyére válna az ország lakossága többségének.

Kíváncsian várjuk a varsói megállapodásokat, illetve javaslatokat. De mivel látjuk és érezzük, hogy a falu földmivelő lakossága tovább nem érheti be a reményekkel, mindenképpen azon leszünk, hogy sietessük a gyökeres megoldást. Részletintézkedésekkel kielégítő eredményt most már nem lehet elérni. A földmivelő nép kívánságának, hogy döntő megoldáshoz jussunk, bátor szószólói leszünk, mert a földmivelő nép romlása az ország romlását vonja maga után.

A nyomor vámszedői.

Még a háboru előtt így nevezték el a szociáldemokrata agitátorokat, akik most megint féltelen merészséggel akarták felfordítani az utca rendjét Budapesten. Mikor a főváros bizottságában a nagy kölcsönt kellett volna megszavazni a beruházási munkákra, hogy a munkanélküliség csökkenjen, épp ők akadályozták meg a kölcsön megszavazását. Most viszont ők akarták felvonultatni a munkanélkülieket és izgattak mások ellen a munkanélküliség miatt. A szociáldemokrata politikának csakugyan melegágya az elégedetlenség. Mintha valóban azért akadályozták volna meg az októberi forradalom politikusai a külföldi kölcsönt, hogy továbbra is megmaradjon a munkanélküliség és elégedetlenség. A kormánytól és a fővárostól az egész ország elvárja, hogy ennek a csunya játéknak vessen véget és teljes bátorsággal és eréllyel csináljon rendet az ország fővárosában. Mikor az ország többségét kitevő falusi polgárság potomáron kénytelen adni terményeit és a legnagyobb válsággal küzd, akkor a szocialista urak felforgatással próbálják az ország gazdasági helyzetét még mélyebbre süllyeszteni. Ha a főváros nem gyakorol elég erélyt, végre is a vidéki magyarságnak kell az olaszok, finnek és osztrákok példájára a rend érdekében talpraállni.

Francia kenyér — magyar kenyér!

Franciaországban 175 frank a buza és 2,25 frank a kenyér ára, ami 35 pengős buzaárnak és 45 fillér kenyérárnak felel meg. Nálunk 16 pengő buzaár mellett közel 40 fillér a kenyér ára. Mig tehát a buzaárunk ára majd csak egyharmada a francia buzaárának, addig a kenyér ára majdnem ugyanolyan. És mégis az agrárnépesség ellenfelei panaszokodnak, hogy Magyarországon a kormány a buzaárakat emelte hitvány 3 pengővel és hogy emiatt kenyérdrágulással kellene számolnunk. Franciaországban, ahol félig-meddig baloldali kormány van, senki sem agítál a 20

pengős buzaár ellen, ami egyedül tette lehetővé a francia buzaáraknak 35 pengőre való emelkedését. Nálunk még a 3 pengős árjavítás ellen is agitáltak és kenyérdrágulással fenyegetőztek. Ha a francia példát látjuk, igazán megerősödik az a meggyőződésünk, hogy a kenyér és az iparcikkek terén haladéktalanul le kell szorítani az árakat, hogy minden olyan olcsó legyen, mint a mezőgazdasági termék.

Elveszett-e a magyar föld becsülete?

Strausz Gyula tiszafüredi gazdálkodó levelet intézett hozzánk, melyben segítségért kiált a földmivelő nép számára. Szomorú soraiból az alábbi részleteket közöljük:

„Elveszett a magyar föld becsülete! A világ öldöklő gazdasági harcában már igen sok az elesett ember. A mezőgazdasági termelés elképzelhetetlen küzdelem a pusztá lért. A mezőgazdasági termények áralakulása odáig jutott, hogy csak Herkulesek tudnák visszafordítani a bomladozó és széthulló gépezetet.

Ma már nincs külön bankérdék, iparérdék, kartelérdék; csak egyetlen egyetlen érdek van: lenni, vagy nem lenni. Ugyan hová jut — sőt hová jutott máris — a gyáripar a mezőgazdaság mai vásárló- és fizetőképessége mellett? Nyugodtak lehetnek-e a bankok afelől, hogy kényelmes hitel- és kamatpolitikájukat tovább folytathatják? És vajjon az előirányzott adók biztosíthatók-e továbbra?

A boletta tényleges segítség volt abban az irányban, hogy a gazda polgári kötelességének — legalább részben — eleget tehessen, mert ma már adót alig tudott fizetni. A gazdasági év mérlege szármalmas. Az ősziék közepes mennyisége és a hiteltelenség alacsony ár miatt megfelelő eredményt nem hozhattak. A tavasziki gyenge hozama miatt az ősziék legnagyobb részét fel kell használni. Mi marad tehát a gazdának? A szörnyű pénztelenség. Ebből pedig kötelezettségeket teljesíteni nem lehet.

Fogjon össze minden tényező: kormány, munkás, kis- és nagygazda, gyáripar, bank és álljon mindenki kimérettel és szeretettel a vergődő gazda mellé és segítse létét jelentő iszonyú harcában. Mert ne feledjék: a gyáripar és bankokrácia bizonyossága már csak látszat. Megértést, kimérettel, saját jól felfogott érdekeik helyes védelmét kérjük addig, amíg a magyar föld becsülete újra helyreáll.”

A haszonbérő és a boletta.

Augusztus hó 17-iki, 33-ik számunkban A haszonbérbeadó és a boletta cím alatt levelet közöltünk Fábrián Tóth Sándor szentesi bérbeadó-olvasónk tollából, aki azt sérelmezte, hogy a boletta a bérbeadó és nem a bérbeadóé.

Kis Tóth János mezőnagymihályi bérő-olvasónk a következőben válaszol a fenti levélre:

„Öt és fél magyar holdas földmivelő vagyok. Bérlek harminc magyar hold földet, holdankint két métermázsza tiszta buzáért, ötven kilogramm árpáért és az összes adóért. Ezidén — nálunk jó termés lévén — termett tizenöt holdon százhusz mázsa buza és öt holdon huszonöt mázsa árpám. A buzából fizetek hatvan mázsa haszonbért, tizenkét mázsa aratórészt, nyolc mázsa negyven kilogramm géprészt, tizenöt mázsa szükséges vetőmagra, a harminc hold adója 240 pengő, továbbá itt van még a kerülő bér, eséplési költség, stb. Az árpából pedig fizetek tizenöt mázsa haszonbért, két és fél mázsa aratórészt, egy és háromnegyed mázsa géprészt, öt mázsa pedig kell vetőmagra.

Most tessék számítani, mi marad a bérőnek? Bizony csak a szalma és a tiz magyar holdon — amit mint zöld ugart használok — vetett takarmány, kukorica, répa, krumpli, stb. A szalmát trágyának kell vágatni, a takarmányt feletetni és tessék csak betekinteni a szegény bérőnek magtárába, mi maradt benne, miérről küzdött egész éven át? Csak a sok gond maradt benne. De hála Istennek, ha úgy terem, ahogy az idén termett. De hát ha még nem is terem és a bérbeadó urak mégis csak kériék és nem is engednek egy latot sem: emlékezzünk csak a mult évre.

Ki érdemes hát a gabonajegy szelvényre, a bérbeadóé, vagy a bérőé?”

„A gazdasági helyzeten nem lehet utcai tüntetésekkel segíteni”

mondotta Horáthy Miklós kormányzó a tatabányai munkásoknak.

Horáthy Miklós, Magyarország kormányzója, augusztus-hó 28-án reggel 8 órakor Tatabányára érkezett a bányatelep és a felsőgallal cementgyár megtekintésére. A kormányzót a tatabányai állomáson ünnepélyesen fogadták s a diszruhás bányászok élén Vida Jenő felsőházi tag, a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársaság vezérigazgatója üdvözölte. A bányamunkások nevében Kerekes Mihály bányász mondott üdvözlő beszédet. A kormányzó az üdvözlő szavakra többek között a következőket mondotta:

— A termelés zavartalan menete és a termelő munka eredményének biztosítása munkaadónak és munkásnak, az egész társadalomnak egyformán érdeke. Ennek azonban előfeltétele a rend, amelyet minden körülmények között biztosítani kell, amelynek fenntartása a társadalom minden rétegének kötelessége. A munkások akkor mérlegelik helyesnek saját érdekeiket is, ha nem hagyják magukat az egész társadalommal ellentétes táborba csábítani.

— Magától értetődik, hogy a kormány a legnehezebb körülmények között élő osztály bajával törődik a legerősebben és mindent megtesz, hogy könnyítsen sorsukon. A gazdasági helyzet most az egész világon nehéz, de azon nem lehet utcai tüntetésekkel segíteni. Legyenek tisztá-

ban azzal, hogy a politikát az utcára kivinni annyit jelent, mint a megfontolások helyett a vak szenvedélyeket tenni urrá, ami a rend és a konszolidáció hiányára mutatna.

A kormányzót, beszéde után, lelkesen megüdvözték. Az államfő ezután a bányatelep megtekintésére indult. A cementgyári telepnél Spiegel Béla központi igazgató fogadta és kaulauzolta végig a gyártelepen a kormányzót, aki a karbidgyár és a cementszállítás megtekintése után a munkásokhoz ment, ahol a diszbe öltözött bányászok élén Gáspár József bányamunkás üdvözölte. A kormányzó az újtelepi élelmiszerbolt is megnézte, majd pedig az újtelepi templomhoz ment, ahol Seebeck Károly prelátus fogadta a hívek élén. A templom megtekintése után a kormányzó kórszékére indult és betért Papp Mátyás vágár lakásába, ahol a vágár felesége és hat gyermeke fogadták a kormányzót, aki hosszasan elbeszélgetett a bányász feleségével és érdeklődött helyzetük iránt. Rövid pihenő után a kormányzó részt vett a kaszinóban adott ebéden, majd pedig megtekintette a néplázat s koszorú helyezett el az elesett hősök emléksobrára. A délután folyamán a telep körbázát, fűrődjét, mentőállomását és gépházát mutatták meg a kormányzóknak, akit délutáni szemle után is lelkesen ünnepelt a bányatelep lakossága. A kormányzó délután fél ötkor tért vissza a fővárosba.

A budapesti kommunista patkányhad véres zavargását, szörnyű rombolását és fosztogatását rendezett szeptember hó elsején.

A szociáldemokrata párt szeptember hó 1-re nagyarányú utcai felvonulást tervezett azzal az állítólagos céllal, hogy tüntessen a munkanélküliség ellen. A felvonulást sem a rendőrség, sem a belügyminisztérium nem engedélyezte, de a szociáldemokraták ennek dacára is folytatták a felvonulás előkészületeit és lapjukban arra bujtogatták a munkásságot, hogy a tüntetést a tilalom ellenére is tartsa meg. A hatóságok ilyen körülmények között kénytelenek voltak a legszélesebbkörű óvintézkedéseket megtenni a rend biztosítása érdekében, annyival is inkább, mert a rendőrségnek biztos tudomása volt arról, hogy a kommunista csőcselék kísérletet tesz a főváros rendjének megzavarására. A hatóságok előrelátása teljes egészében igazolást nyert, mert a tüntető, néma sétából — így nevezték a szocialisták a felvonulást — gyalogatos rombolás, vakmerő patkánylázadás és aljas fosztogató alkalom lett.

*

A sok tízezerre rugó munkástömeg délelőtt 11 órára érkezett a főváros belterületére a külvárosokban fekvő gyárakból, azzal a céllal, hogy a Városligetbe megy, ahol aztán szerteoszlik. A munkáscsoportok felvonulása a Nagyköruton és az Andrássy-uton ment végbe. Eleinte valóban csak békés és néma sétáról volt szó, de a munkások csakhamar ellenszéltek a hatósági intézkedéseknek, bántalmazták a rendőröket, gyalogkodó szavak röpködtek a levegőben, előkerült a zsebekből az előre elkészített kő és megindult a rombolás. Legfőbb volt a levegő a Városligetben, ahol autótak borítottak fel és bántalmazták a bennülőket. Klár Zoltán dr. fővárosi bizottsági tag autóját például felborították és felgyújtották, Klár Zoltán pedig súlyosan megsebesítették. A Városligetben fekvő Weingruberkávéházat összerombolták. Egy mentőautót is felborították. A villamos és autóbuszok ablakait beverték.

Bent a városban is rombolt a csőcselék. A Teréz-köruton levő Edison-kávéház ablakait beverték, a Stern-féle cipőkereskedés ablakait betörték és a cipőket ellopták. A Dembinszky-utcában beverték a lezuhott redőnyök mögé és fosztogatták. A

Szondy-utcában behatoltak magánházakba, törtek zuztak és amit lehetett, elvitték. A Benzúr-utcai fosztogatásnak egy páncélautó megjelenése vetett véget. A Vajdahunyad vára közelében egy Dányik János nevű embert revolvergolyó érte és még a helyszínén meghalt. A lövést a tüntető tömegeből adták le. Egy Dob-utcai házból rálőttek a rendőrökre. A rendőrök lábát leütötték. A Szondy-utcában felborítottak teherkocsikat, barrikádokat emeltek belőle és téglával, kővel, szendárbokkal támadtak a rendőrökre.

A hatóságok délután 4 órára mindenütt rendet teremtettek, de továbbra is teljes készültségben maradtak. A rendőrség, csendőrség, lovasszendőrség és a kivételesen katonaság emberfeletti munkát végzett a rendkívül jól megszervezett rendbontókkal szemben. Attak-attak után következett, de utána ismét összegyűledeztek a fosztogatók. A város számos pontján romboltak egy időben, úgy hogy mire a rendőrség odaért egy-egy veszélyeztetett pontra, a fosztogatók már teljes munkát végeztek. A rendőrségi intézkedések során természetesen nagyon sok ember megsebesült, sokan közülük súlyosan. A sebesültek száma 300. Ez a szám csak azokra vonatkozik, akik a mentők és a kórházak segítségét vették igénybe. Sokan persze

**Borsajtók,
szőlődaralók,
borszivattyúk,**

bortömlők, borszűrők, a bor kezeléséhez és forgalomba hozásához szükséges összes anyagok és eszközök. Kénlap, csapok, palackok, parafejadugók, címkék stb.

CÍFKA JÓZSEF

pinceszőlészeti cikkek szaküzlete

Budapest, V, Vilmos császár-ut 48. sz.

Telefonszám: Automata 228-92.

magánorvosokhoz fordultak, vagy lakásukra mentek. A rendőrök között is számos sebesült van.

A szeptember hó 1-i véres tüntetés ismét beigazolta, hogy a szociáldemokratáknak és a velük érzelmi rokon kommunista csöcselékek csupán egyetlen törekvése van: minden eszközzel felforgatni a rendet. Mert, hogy ennek az úgynevezett néma tüntető sétának semmi köze sem volt a munkanélküliséghez, ezt minden józan ember nagyon jól tudja. Ennek a gyalázatos patkánylázadásnak egészen más céljai voltak. A Szent István-napi hatalmas és elragadó világmegmozdulás azt bizonyította megdönthetetlen erővel, hogy a keresztény erkölcsi világnézet alapjai meggingathatatlanok és valóban néma, de annál mélysegebb erejű tiltakozás volt a bolszevizmus útka ellen. Erre a fenséges megnyilatkozásra adott most aljas, ostoba és galád választ Moszkva és hűséges csatlósserege.

Mindenesetre számos tanulsággal is szolgál a véres szeptember elseje. Az egyik az, hogy a hatóságok és a karhatalmi szervezetek a jövőben kerüljék a tapintat alkalmazását és

minden rendelkezésre álló eszközzel nyomban szerezzenek érvényt intézkedéseiknek. Fosztogató csöcselékekkel és kommunista suhancokkal szemben nincs helye a tapintatnak. Az ország nyugalma és rendje mindennél előbbre való. Ezt kívánja egyébként a szociáldemokrata pártvezérek tekintélyének teljes esdője is.

„A Komoly és szervezett munkásság maga bánik el a közöje befurakodott csöcselékekkel!” „A párt biztosítja a rend teljes fenntartását!” — Ezek a nagyhangú ígéretek hangzottak el a tüntető séta előtt és ime, mit értek ezek a nagyképlű kijelentések? A szociáldemokrata pártvezérek vagy nem urai a munkástömegeknek, vagy nem is akartak urai lenni.

A falvak magyar népe, mely a gazdasági válság szomorú óráit éli, a legerőteljesebben tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely az ország rendjének felborítását célozza. Tiltakozik azért, mert nagyon jól tudja, hogy a rendbontás mai, sanynaru helyzetének újabb és még szörnyűbb rosszabbodását jelentené. A falu magyar népe, mely vértanuk seregével adózott a kommunizmus patkányuralmának, részen áll és nem tűr semmiféle forradalmi megmozdulást!

Halálraitélt falu a trianoni határ mentén...

Penészlek, augusztus hó.

Míntha a Szahara-sivatag kezdődne itt, ezeken a furcsa, szokatlan, sivár homokbuckákon. Az út maga, mely Nyírbátortól több kis szabolszmegeyi községen át Penészlekre vezet, széles homokfolyó, amelyen keresztül a lovak a kis, könnyű falusi kocsit is nehezen, izzadva vonszolják végig. A nap egészen magasan áll, a hőséget sokszorozva veri vissza a forró homok. A levegő mozdulatlanul áll körülöttünk. Szellő nem rezdül sehoh a messze tájon...

Akácán kívül csak a napraforgó-táblák sárga tányérai bólogatnak. A burgonya- és kukoricaföldek szomoruan áhitoznak egy kis eső után. Alig lesz rajtuk termés, ha az idő így tart tovább.

— Pedig ránk férne az Isten áldása — fordul vissza Kalló bácsi, aki Penészlekre fuvaroz minket — mert, nagyságos ur, ha így tart az élet tovább is, halott ország lesz ez a föld itt mindenfelé...

Mosolyogtam az elkeseredett ember szomorkás szaván. Ahogy azonban mind tovább és tovább távolodtunk a várostól, a régi templomáról híres Nyírbátortól, ahogy közeledtünk a határ felé, ahogy a homokbuckák mindközelebb és közelebb jöttek felénk és a kukoricaföldek helyét a domboldalakra a széltől sodort homok foglalta el, ahogy csinos gazdaporták helyét nyomorult viskók és földbe ásott kunyhók váltották fel, úgy szorult össze mind jobban és jobban bennem valami.

Nemsokára bent vagyunk a faluban, Penészlek község szívében, ott, ahol a görög-katholikus kis templom rozszant tornya és ütött-kopott falai hirdetik a nagy szegénységet és nyomorúságot. Immár évek óta kiizkődik ez a derék nép közvetlen a trianoni határ szélén a mindennapi kenyérért, csodálatos hősi elszántsággal és kitartással. Mi ehhez képest a gyári munkásság

nyomora, mi ehhez képest a városi szegénység élete? Ott ma már az állam, a város, a szakszervezetek gondoskodnak róluk, de itt?! Ahol olyan ritkán fordul meg idegen ember, ahol pesti urat talán soha sem láttak és ahová csak egy pár újság jár, a jegyzőnek, tanítóknak, papnak.

Valóban halálra itélt falu, elnémult, elsodort falu...

Azelőtt, a megszállás és a trianoni békekötés előtt, a mostani határ túlsó oldalán volt ennek a községnek az életereje, piaca, mindene. Ott húzódik a határ, közvetlen közelében az országút, a Szatmárnémeti—Nagyvárad közötti fútonal. Nagykároly, Érmihályfalva és a többi községek, ma már elszakítva tőlünk, voltak gazdag gócpontjai ennek a vidéknek. Dinnye, vetemény, zöldség, tej, állat és gabona színtel nélkül vándorolt oda, ezekben a városokba és vasutállomásokra.

Ma azonban... A régi, híres út, amely Bátortól Erdély szívébe vezetett és amelyen híres erdélyi fejedelmek és hadseregek, gazdag kereskedők és vásároló iparosok jöttek-mentek, ma árván, elhagyottan, fűvel, gazzal benőve szalad neki a határkönek és egy összetakolt sorompónak, amely álljt kiált, harsog és ordít minkéinket, aki itt a régi magyar dicsőségek elmélázva, a meghalt ut gyepén a mainál dicsőségesebb nyomokat keres...

Mert szomorú, nagyon szomorú itt a jelen. Ezt a községet, a maga dolgos, becsületes, de tanulatlan népével halálra ítélté az új határ, elvágta véreiret és most a rossz termőföldeken, a sivár homokbuckákon tengődik a kilátástalan jövő felé. 2150 lélek él a község határai között, távol várostól, vasuttól, köves úttól. Nyírbátor 28 kilométerre fekszik, rossz homoktall közelíthető csak meg, Nyírbárány talán valamivel közelebb van, de még rosszabb, járhatatlanabb az útja. A járási székhely, Mátészalka, 50 kilométer távolságra van innen. Hiába terenne meg itt a föld legkeresettebb portékája, hiába volnának itt rekordtermékek, kereskedő nem jönne érte, kivinni pedig egy napi útba kerül. És még szomorubb, hogy a futóhomok allig ad a legjobb évben holdankint 4 métermázsza rozszot, a burgonya, tengeri allig hozza meg a vetőmagot. És a rozs ára ma Bátorban boletta nélkül 7 pengő 40 fillér, helyben pedig még 5 pengőt is nehezen adnak érte. A koesi viszont csak 3 métermázszával megakodva indulhat neki Bátor felé.

Még a napraforgó fizeti ki magát leginkább, azonban ez hamar megbosszulja magát: tönkreteszli a földet, utána a rozs allig ad két métermázsát. Hogyan gazdálkodják itt a szegény gazda, amikor az adó, a közterhek, a sok egyéb baj és gond éppen ugy, sőt talán jobban huzzák őt, mint gazdagabb vidékek módosabb polgárait. Hiszen Penészlek határából még a régi nagybirtokosok is megszöktek, felparcellázták földjelket, amelyeket a földre még ilyen sanynaru körülmények között is éhes földművesek vettek meg. A 6900 hatasztrális hold határból ma már csak egy nagy középbirtok maradt meg: Jasztrabszky Pál 500 holdja, a többi mind kis- és törpebirtok

Míntha minden: természet, ember, állat, növény összeküldött volna a penészlekek ellen. Mint ahogy a falu derék, képzett és kiváló lelkésze, Bodnár Sándor mondja, a szomszéd falvak legényei szegénynek tartanak, ha nekik Penészlekről kellene feleséget hazavinni, a leányok pedig, ne adj' Isten, hogy

Szláma István harmincholdas gazda a penészleki Berger-tagon. Ebben a kunyhóban lakik tudóvész családjával.

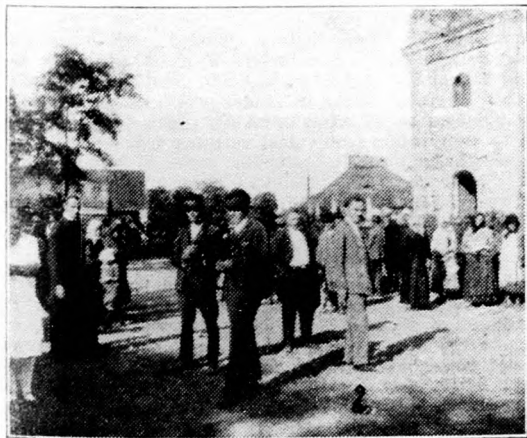
penészeleki legényhez menjenek férjhez. A falubeli családok ezért csak egymás között házasodnak és évtizedek alatt emiatt lassan-lassan, de észrevehetően csökken a nép szellemi és testi ereje. A tolvajlás napirenden van, az emberek bor helyett denaturált szeszt isznak. A szegénység miatt, még hogy a fehérlépek is dolgozni kell, a gyermekágyas asszony már a szülés utáni héten felkel, hogy kimehessen a földekre. A kis csecsemők pedig ott fekszenek piszkos rongyokon a táblák melletti árkokban és fák alatt késő őszi időben is. Mert nincs senki, aki otthon vigyázzon rájuk. A faluban nincs orvos, a bába pedig már két hónapja meghalt és az is tüdővész volt, új pedig még nem akadt, aki ide, az Isten háta mögé telepedjék. Borzalom még hallani is, pedig el kell hinné, hiszen a község tanítója és lelkésze mondják, hogy *szüléseknél leggyakrabban 10—12 éves leánykák segédkeznek!*...

Összefacsarodik az ember szíve, amikor végigmegy ezeken a kezdetleges, nádfedeles kis kunyhókon és látja azt az elképzeltetlen nyomorúságot, amelyben 40—50 holdas családok élnek. Táplálékuk leginkább a krumpli, dinnye, tök; szegénységükben napraforgóolajjal főznek. Még a nagyobb birtokú földmivések is mezteláb, ütött-kopott ruhákban járnak, a gyermekek pedig az anyjukszotte kis ingecskében, cipő talán még a 8—10 éves gyermekeken sem volt soha. Mert még a nagya is cipő, csizma nélkül húzza ki az egész telet. *Malmos Mihály* igazgatótanító, derék, lelkes ember, aki csak most került ide, mondja, hogy az iskolában a gyermekek egymástól lopják el a hazuról hozott kenyert vagy krumplit; hiába minden feddés, nevelés, a korgó gyomor a pálcánál is hatalmasabb ur.

Pedig vallásosak, szeretnek tanulni az itteni emberek. A templom mindig zsúfolva van. Igaz, hogy kicsi és összedüléssel fenyeget. A háboru előtt a hatóság be is záratta, de azután mégis ki kellett nyitattani, mert a vallás és a hit az egyetlen, amelybe ez a halálra ítélt nép még minden érzésével, minden gondolatával kapaszkodhat. A templom fala alatt egy botot is keresztül lehet dugni és a tetőn keresztül beesik az eső. És mégis mindig tele van a templom, ahonnan beeménységgel szállanak az ég felé a szép, régi magyar énekek.

Hat kilométernyire van Penészelektől a magyar-román határ. Még sivárabb és kietlenebb az út, amely errefelé visz. Mintha Ázsia vagy Afrika homoktengerei elevenednének meg előttünk: a rosztarlókat teljesen befedte a homok, a kukorica alig fél-méternyi néhol ebben a terméketlen földben. A dombok tetőjén itt is, ott is alacsony épületek, kunyhók, vermek és szegényes szalmakazlak küzködnek félig eltemetve a homokban.

Ezek itt a Penészelekhez tartozó *Berger-tag* parcellásai, akiknek sorsához, küzdelméhez és nyomorúságához hasonlít még nem láttam ebben az országban. 1927-ben vásárolták özvegy *Vetter* Nándornétól ezek a szerencsétlenek ezt a homoktengert, összesen több mint 900 holdat. Messze földről verbuválta őket össze egy parcellázó ügynök: Téglásról, Nyirábrányról, Nyiradonyból, Nyirbalkányról, ahol legnagyobb részük 5—10 holdas, házas, két lovas kiscgazda volt. Igen olcsón adták ezeket a földeket és a földhétség elkápráztatta az embereket. 30—50—60—100 holdakhoz jutottak így hozzá. Egy nyiregyházi bank váltó-kölcsönt biztosított nekik, amiből a volt tulajdonosuk kifizet-

A Faluszövetség gyűlése után Penészeleken.

1. Bodnár Sándor gör. kat. lelkész, 2. Malmos Mihály igazgató-tanító.

Mindenki tudja,

hogy 5 világrészben
elismert

hangszer

gyártmányait saját gyárából közvetlenül szállítja vevőinek.

ingyen 60
oldalas fö-
árjegyzék.

MEINEL és HEROLD

10000 p. ud-
vari lerakat:
Baross-tér
3. sz.

Budapest, IX. 462. Üllői-ut 19.

hették a földek árát. Otthon pénzzé tettek mindent, földeket, házat, állatokat és ide jöttek lakni. Az első évben vermeket, földkunyhókat ástak a homokba és ott húzták meg magukat állataikkal együtt. Csak az első termés be legyen takarítva — gondolták — majd építenek ők ide takaros házakat! Azonban jött az 1928. évi fagy, az elvermelt burgonya a könnyű homokban teljesen kifagyott, elpusztult a rozsvetés is, elhullottak a baromfiak és tavaszra nem volt vetőburgonya, nem volt vetés és nem volt kenyér. A bankokban viszont a váltókamatokat pontosan fizetni kellett, aki nem tudott fizetni, ott könyörtelenül foglaltak és árvereztek. Közben pedig a terményárak rohamosan estek. Kapkodtak fűhöz-fához, terménykereskedőktől vettek fel uszarakamatra pénzt, hogy a bankoknál levő váltóikra a kamatokat fizetni tudják. A lovak, a tehének, az aprójószág, a székér, a szerszám, a legszükségesebb gazdasági holmi is mind elvándorolt a kis földkunyhók közül, hogy csak a földet valahogy el ne árverezzék. 1929-ben beittott a keleti marhavész és ami volt megmaradt állat még némelyiküknek, az is elpusztult.

És megjelentek a penészeleki parcellások között a nyomorúság vámszedői: *kis zugbankok ügymökei, ismeretlen bankházak megbízottai, szomszédjávalak uszorsái*. Hosszulejáratu kölcsönöket ígértek, 35 évest, 7—8 százalékra és az emberek, mint az utolsó szalmaszába kapaszkodtak bele ezekben az ígéretekbe. És megkezdődött a váltóaláírás, a kötelezvényaláírás, a betáblázás, a kis kölcsönök kéregetése, a 20—30 százalékos kamatok követelése — és az emberek fizettek, fizettek, anélkül, hogy tudták volna, mit írnak alá, mit fizetnek. Ahol pedig már nem volt semmi, ott megindult a peresítések, megjelent a végrehajtó, sorba érkeztek a végrehajtásokról, árverésekről szóló értesítések. Az emberek javarésze a Bergen-tágon nem tud se írni, se olvasni; a sok írást csak rakták egymásra, gyűlt a sok veszedelmes papirus, a sok idézés, a sok árverési meghívó; mit tudták ezek a szerencsétlen emberek, mit jelentenek azok? Akik ügyvédhez mentek, azoknál pedig az ügyvédi költség emésztett fel mindent. És míg három évvel ezelőtt mind tele reménységgel, munkakedvvel, boldog örömmel, nagy akarásukkal szállták meg az új birtokosok ezeket a homokbuckákat, addig ma, 1930 augusztusában, *csak létört, beteg, reményvesztett, kétségbeesett, a világgal és önmagával meghasonlott rongyos, szomorú sereg lényeg itt szerte-szétjel*. A föld már legtöbbször el van árverezve, a többinél pedig sehoggy sem megy a munka, be kell járni minden harmadik, negyedik nap hol Bátorba, hol Debrecebe, hol Nyiregyházára könyörögni, rimánkodni, sirni, csak egy kis halasztást, majd jobbra fordul minden, majd a jövő termés után, akkor ismét lesz pénz, dolgozni fognak, napszámba mennek, csak hogy a kamatok együtt legyenek...

Még egy reménységük van. Vasárnap, augusztus hó 24-én, alakult meg a községben a *Faluszövetség fiókja* és a központ kiküldöttje előtt elpanaszolhatták minden bajukat és nyomorúságukat ezek a szerencsétlen, jobb sorsra érdemes magyarok. A Faluszövetség talán tud tenni valamit az utolsó órában, hogy negyven magyar földmivesszaladót és egy halódó falut a pusztulástól megmentsen. Mert ezeknek az embereknek csak egy nagy hibájuk volt: *tulságosan szerették azt a földet, amelynek szétomló, puha homokjában minden munka, minden vesződség, minden küzdelem, minden hit és remény egy pár év alatt szerte-omlott*.

Radnóti István.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felelő birtokuk folyóítottunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyő nagykamatu tartozásokat illetégmentesen bankkonvertálunk. — Helyszini becslés nem kell. Ingyen tevláloposítást nyujt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körut 2.

Fényes magyar vízipóló győzelem Nürnbergben.

Augusztus 25-én kezdődött Nürnbergben a hat nemzet közötti válogatott vízipólómérkőzés, melynek győztese Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter által adományozott kupát nyerte. A nemzetközi torna egy hétig tartott és ezen idő alatt minden nap dicsőséget hozott a magyar névnek. A magyar csapat a nehéz idegen környezet ellenére, összes ellenfeleit legyőzte és fényes győzelemmel ragadta ismét magához az értékes vándordíjat. Már az első nap 12:2-re győzött Magyarország Franciaország fölött. Angliát 8:4 arányban vertük le. A Magyarország—Svédország közötti mérkőzésen 7:2-re győztünk. Belgiumot 6:1 arányban vertük le. Legerősebb küzdelmünk volt Németországgal augusztus 31-én, amiből 4:1 arányban győztesen került ki a magyar csapat. Ezzel a győzelemmel a Klebelsberg-Kupát és Európa legjobb vízipóló csapatát nyerte el Magyarország.

A varsói agrárértekezlet sikerrel végződött.

Augusztus hó 28-án és 29-én zajlott le Varsóban Lengyelország, Magyarország, Bulgária, Csehország, Jugoszlávia, Románia, Lettország és Esztország részvételével a nemzetközi agrárkonferencia. Az értekezleten Magyarországot Prónay György báró földművelésügyi államtitkár képviselte.

A konferencia tanácskozásait Janta Polczynszky lengyel földművelésügyi miniszter nyitotta meg, majd Zaleski külügyminiszter üdvözölte a megjelenteket. Ezután Polczynszki földművelésügyi miniszter megállapította, hogy a mezőgazdák jóléte ma már nem csupán a termeléstől függ, hanem elsősorban az értékesítés kérdésének megoldásától, erre azonban az államok egyenként képtelenek. Végül ismertette a napirendre tűzött kérdéseket.

A konferencia általános vitája során felszólalt Prónay György báró államtitkár. Szerinte a világszerte mutatózó agrárválság oka az agrárhitel válsága; az agrár import-államok protekcionista politikája, amelyet az állat- és növényegészségügyi intézkedésekbe burkolt tilalmi rendszerrel súlyosbitanak; a fogyasztók vásárlóerejének csökkenése és a mezőgazdasági cikkek túltermelésének fokozódása. Természetes, hogy minden nemzetközi együttműködésnek az a feltétele, hogy előbb az egyes államok autonóm uton gondoskodjanak megfelelő szervezetekről. Egy másik kérdés, hogy melyek azok az államok, amelyeknek együttműködése kívánatos, tehát mely államok tekinthetők agrár-államoknak. Ha gyakorlati eredményeket akarunk az agrár-államok együttműködésével elérni, akkor szükséges, hogy az együttműködésben valóban csak agrárállamok vegyenek részt. Az agrárállamoknak ilyen együttműködése természetesen távolról sem irányul az ipari államok érdeke ellen. Hiszen főcélja az együttműködésnek az, hogy az agrártermékek számára megfelelő árat biztosítson, a megfelelő ár pedig ugyanugy érdeke az importállamok mezőgazdái-nak is. Magyarország felajánlja az akcióhoz együttműködési szándékát.

A konferencia egyhanguan megszavazta a következő határozati javaslatokat:

1. A konferencia felszólítja a tanácskozásokban résztvevő kormányokat, vizsgálják meg, milyen eszközök állanak rendelkezésükre az agrár-export ujjszervezésére. Azok az államok, amelyeknek exportszervezete lehetővé teszi, kölcsönösen és többoldalúan megállapodásokat kötnek egymás között.

2. A konferencia felszólítja a résztvevő kormányokat, egységesítsék statisztikai módszereiket, amelyeknek segítségével számításokat eszközölnek a gabona- és állat-kivitelről.

3. A konferencia résztvevői közös beadványt intéznek a Népszövetséghez, amelyben azt javasolják, kössenek nemzetközi megállapodást az exportprémiumok rendszerének megszüntetésével.

4. Az állategészségügyi intézkedéseket a Népszövetség állategészségügyi bizottságának alapelvei értelmében kibővítik.

5. Legkésőbb folyó évi november 10-éig pénzügytechnikai bizottság ül össze Varsóban, hogy egységes tervezetet dolgozzon ki a „középlejárati agrárhitelek” ügyében.

6. Az európai gabonaimport-államok az európai származású kenyérgabona és egyéb agrártermékek behozatalára kedvezményes vámot alkalmaznak. Az agrárválság megoldásának egyetlen hatékony eszköze az agrártermékekre vonatkozó legtöbb kedvezmény elvételének törlése.

7. A keleteurópai államok agrárkonferenciája minden évben legalább egyszer értekezletet tart és pedig minden évben más és más fővárosban.

8. A konferencián résztvevő államok úgy egymás között, mint a Népszövetség illetékes szerveivel állandó érintkezést tartanak fenn minden agrárjellegű problémát illetőleg.

A határozatok egyhangú megszavazása után Madgearu román kereskedelemügyi miniszter szólalt fel. A varsói értekezlet — mondotta — megteremtette az érdekelteket gazdasági antantját. Az agrárkonferencia sikere minden várakozást felülmúlt. Gondoskodás történt abban az irányban is, hogy a hozott határozatok ne maradjanak üres szavak.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A munkanélküliség enyhítése.

A nagyarányú munkanélküliség megszüntetésére ezidő szerint egyedül célravezetőnek a közmunkák sűrűs megindítása mutatkozik. Vass József népjóléti miniszter már régebben pontos kimutatást kért a vármegyéktől és a városoktól az időszerű munkák megindításáról, felszólítva őket, hogy költségelőirányzatukat soron kívül jóváhagyás végett azonnal terjesszék be a büllyimnizteriumba.

A legnagyobb közmunka ezidő szerint a fővárosi középítkezések megkezdése, melyek fedezetére a főváros nemrégiben negyvenöt millió pengő külföldi kölcsönt vett fel. Seitovszky Béla büllyimnizter már sűrűs leiratban utasította a fővárost a közmunkák haladéktalan megindítására.

Bud János kereskedelemügyi miniszter visszatért szabadságáról és nyomban kiadta az utasítást, hogy haladéktalanul hajtsák végre mindazokat a költségvetésben felvett beruházásokat, melyekre fedezet van.

Augusztus hó 27-én Wekerle Sándor pénzügyminiszter tanácskozársra hívta meg a Budapesti Kereskedelmi és Iparbanknara, valamint az építőipari szakmák vezetőit az építkezések megindítása ügyében. Wekerle Sándor pénzügyminiszter közölte, hogy a kiadásra kerülő munkák tekintélyes összegeket képviselnek. A kormány eddig több vidéki városban máris megoldotta a munkanélküliség kérdését, különféle munkák kiadásával. A kormány hajlandó olyan adómentességet biztosítani, amely új építkezésekkel jár, mert ezáltal elősegíti az építkezések megindulását.

Minisztertanács.

A kormány tagjai augusztus hó 29-én minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyóüggyekkel foglalkozott, letárgyalta többek között a tervbevett hatósági intézkedéseket, amelyek a szeptember elsejére tervezett szocialista tüntetésekre vonatkoztak, majd hosszabban tárgyalt a gazdasági vonatkozású kérdésekről, köztük a közmunkák kiadásáról. Ezek során kiadásra kerülnek a villamosítási munkálatok, amelyeknek értéke 29 millió pengőt tesz ki. Ugyancsak megállapítás történt a Beszkárt-tal is, hogy 20 millió pengőt fordít beruházá-

Fegyver, lőszer és javítás

a legolcsóbban Mravkó utóda Gyurusz György puskaműves és kereskedő, Budapest, IV, Károly-körút 22. (Udvarban.)

A haladó gazda

ARZOPÁC

porcsávázóval pácolja vetőmagját, mert nem ül fel hangzatos reklámnak, hanem tapasztalatból győződik meg arról, hogy az

ARZOPÁC

a legjobb és legolcsóbb porcsávázó szer.

200 gramm (1 holdra)	P 1.20
1 kg (5 holdra)	P 5.50
25 kg-tól kilogrammonként . . .	P 5.20

Ha jelen hirdetésre hivatkozik, bérmentve szállítjuk le rendelését.

A gyümölcsfák

kártevőinek elpusztítására legalkalmasabb a lombhullás utáni időszak, ekkor permetezzen

Dendrin gyümölcsfakarbolineummal a rovarkártevők és

Amonil kénkészítménnyel a gombabetegségek ellen.

G y á r t j a :

Krausz-Moskovits

Egyesült Ipartelepek rt.

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 8.

Kérjen díjtalan ismertetőt!

sokra. Megindulnak továbbá a hegyeshalmi vonal villamosításával kapcsolatos munkálatok, melyek 12 millió pengőt jelentenek. A Déli vasut 3 millió pengős beruházást határozott el, amelyet az állomások kibővítésére és biztonsági felszerelésre fordítanak. A Horthy Miklós-híd ügyében már megtörtént a végleges döntés. Amint a parlament összeül, megfelelő törvényjavaslatot nyújt a Ház elé, amelyben felhatalmazást kér a hídépítés költségeinek folyósítására, úgy, hogy semmi akadály sem lesz annak, hogy a hídépítési munkálatok, az óbudai hidat is beleértve, az ősz folyamán meginduljanak. *E két híd felépítése mintegy 50-60 millió pengő folyósítást jelent. Végül a kereskedelemügyi miniszter közölte, hogy szeptember végén újabb 8 millió pengőt kíván utépítésre fordítani.*

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az oroszországi állapotok türehetlenek.

Joseph Toole angol szocialista képviselő Szovjetországból visszatérően kijelentette, hogy az oroszországi állapotok türehetlenek. A szovjetrezsim alatt dühöngő éhínség és nyomorúság borzalma a külvilág nem tudja teljességükben elképzelni. Oroszország kulturális és gazdasági élete romokban hever, az ország alapjai ingadoznak.

Szeptember hó 10-én nyílik meg a Népszövetség teljes ülése.

A Népszövetség genfi üléseinek napirendjét végleg megállapították. Eszerint szeptember hó 8-án hallgatják meg az európai államok képviselői Briand jelentését az európai szövetség kérdésében. 9-én délelőtt népszövetségi tanácsülés lesz, délután pedig az európai szövetség kérdésének megvitatása. *Szeptember 10-én nyílik meg a Népszövetség teljes ülése.*

HIRDETEM

az „Üstökös“ törv. védett folyékony bőrápoló felülmulhatatlan jóságát. Puhára varázsolja, festi, konzerválja, vízhatlanítja a lószerszámot, csizmát, bakancsot, bőrkabátot kocsibőrt.

Vagyaz a végjegyre, mert utánozzák!

Kapható minden jobb fűszer-, vas-, bőrzületben és szijgyártónál. Gyártja:

Sárkány Vegyifermék Vállalat
Budapest, VII., Damjanich-u. 25 A.

Hazánk egyik kiváló női gazdasági és háztartási iskolája.

Ugy a gazdátársadalomnak, mint az étellel számotvető szülőknek az a kívánsága, hogy leányaik olyan iskolába kerülhessenek, ahol jövendő élethivatásukra, valláserkölcös életre, a tudatos és kitartó munkára neveltesse. De leányaink szakszerű kiképzése annyival is inkább kívánatos, mivel a közfelfogásról kezd lehámlani az eddigi felfogás és a családnak érték kell s ezt az értéket a helyesen megalapozott nevelés adhatja meg. Sajnos, általános kulturánk még nem áll ott és közművelődésünk nincs annyira léptíve, hogy minden városnak legyen a maga minden tekintetben megfelelő szakiskolája s így keresni kell azokat a helyeket, ahol leányaink a szükséges továbbképzést megkaphatják.

Az Alföldnek Kiskunfélegyházán van egy ilyen iskolája, ahol a *Műszonyokról* nevezett iskolánővérek vezetése alatt és internátussal egybekötött leánynevelőintézetben a *polgári vagy gimnázium IV. osztályának sikeres elvégzése után* a leányokat, valláskülönbösg nélkül, az annyira szükséges gazdasági és háziasszonyi nevelésben részesítik.

Ennek a középfokú gazdasági leányiskolának nemes célja és feladata, hogy a növendékeket vallásos és műveltekké, emellett ügyes, dolgozni tudó és szerető háziasszonyokká és gondos családanyákká készítse elő, akik egyéniségükkel és rátermettségükkel meg tudják teremteni a családi életnek azt a zavartalanságát, komolyságát és meghittségét, amelyik a boldogság és a boldogulás útja.

A tanítás elméleti és gyakorlati. *Elméleti tantárgyak:* hit-tan, lélektan, nevelés-tan az egészség-tannal kapcsolatosan, magyar nyelv és irodalom, közgazdaságtan, háztartástan, állattenyésztés, növénytermesztés és kertészet különböző ágai, földmértan, ügyiránytan és levelezés, német- és francia nyelv, ének és zene. *Gyakorlati tárgyak:* a háztartás körébe tartozó összes gyakorlati munkák, állattenyésztés, tejgazdaság, növénytermesztés és kertészet minden ága, baromfitenyésztés és nevelés, kézimunka, szabás-varrás. Gyakorlati tanítás és nevelés céljaira az intézetnek van: 10 katasztrális hold szőlő és gyümölcsöse, 8 hold bogárcskertészet, 45 hold mintagazdasága, ahol tehenészet, hussértényesztés és hizlalás, valamint kiválóan felszerelt baromfitelep a növendékek gyakorlati oktatását szolgálja.

Az iskola két éves. A második év befejezése után a növendékek végbizonysítványt kapnak. Einnél az iskolánál nem az a cél, hogy állást hajhászó bizonysítványt adjon, hanem az életre és hivatásra nevel, hogy így a növendékek alapos elméleti és gyakorlati kiképzésük után a legteljesebb mértékben hivatottak legyenek a gondos háziasszonyi hivatás betöltésére s — ha a szükség úgy kívánja — tudásuk és munkájuk révén is megkereshessék kenyerüket.

Beiratkozni lehet szeptember hó 10-ig és a tanítás is ettől az időtől kezdődik. Felvételi megkeresések a „Constantinum Leánynevelőintézet“ igazgatóságához, Kiskunfélegyháza, Intézetdők.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Tenyésszünk házinnyulat!

A házinnyultenyésztéshez most a legalkalmasabb hozzáfogni, mert most sok szép kifejlett nyul akad s uton-szálon mind sürűbb a fü, gaz és lomb, melyek kiváló nyul-takarmányul szolgálnak s fel nem használásuk esetén kárba vesznek. A házinnyultenyésztéssel bárki, ugyszólván ingyen kiváló fehér húst, drága prémet és értékes állati trágyát produkálhat ebből a gazból. Így két anyanyul egy egész család évi husszükségletét fedezi, ami a mai husárok mellett nem megvetendő tétel. A prémáru oly drága ma, hogy csak a vagyonosok szerezhetnek belőle s ime, a nyul-tenyésztéssel mindenki maga állíthatja elő a maga és családja prémszükségletét. Ugy a husból, mint a prémből termelt feleslegét pedig jó pénzért értékesítheti. A trágyájáért egyedül is érdemes a nyul-tenyésztéssel foglal-

Kender és len bérfonását

legolcsóbb árakért vállalja a Hirdi
kenderfonógár Pécs mellett.

Kérjen egy levelezőlapon árjegyzéket és felvilágosítást.

közni. A gépüzemi munkagépek és közlekedő eszközök elszaporodásával ugyanis alig állati trágya rendelkezésre, pedig az nélkülözhetetlen a mezőgazdaságban és kertészetben.

A Házinyulenyésztők Országos Szövetsége (Budapest, Csillaghegy) minden házinylenyésztési ügyben olvasóinknak díjtalanul rendelkezésére áll. A *tejeszteni óhajtokat tenyészanyaggal látja el, sőt biztosíték nyújtása esetén visszaszolgáltatási kötelezettséggel is ad tenyészanyagot.* Ha még megemlítjük azt is, hogy a házinyl a legigénytelenebb állat, amely minden udvaron elhelyezhető faladában vigan él és szaporít, igazán maga ellen vét, aki nem foglalkozik tenyésztésével.

A mézsnitrogénről.

A mézsnitrogén a legolcsóbb és legjobban bevált nitrogén-műtrágya, mely vízben oldható, garantált 19—20 százalék nitrogént és mintegy 60 százalék hatékony meszet tartalmaz.

A mézsnitrogén alkalmazásának előnye a következők:

Magas terméshozamot biztosít s termésközpontú hatása egy kalászosoknál, mint a kapásoknál, szőlőnél, kereskedelmi és ipari növényeknél, rétnél, legelőnél, valamint a kertj veteményeknél stb. egyaránt a legjobban érvényesül.

Az egyetlen trágyaszor, melynek 100 kilogrammjából 80 kg. a talaj, illetve a növény által értékesíthető.

Tartósan és fokozatosan hat, mert a talaj leköti s miután nitrogéntartalma átalakuláson megy keresztül, fokozatosan válik a növény által felvehetővé és azt tenyészidejének későbbi időszakában is ellátja nitrogénnel. Így a termés erőteljes kifejlődésére s ezenkívül minőségének javítására is igen jótékony hatást gyakorol. Pl. szőlőnél, cukorrépánál a cukortartalmat, búzánál a sikkermínőséget, takarmány-növények fehérje tartalmát fokozza.

Szárazság esetén is jól érvényesül, mert a növényt egész tenyészideje alatt ellátja nitrogénnel s ezáltal a gyökérzet és a lombzat arányos fejlődését teszi lehetővé. A hazánkban gyakran előforduló kisebb szárazságok esetén az erőteljes gyökérzet a nagyobb lombzatot is el tudja látni tápanyaggal és nedvességgel s nem kell a növény visszaesésétől tartani, ami a gyorsan és rövid időre ható nitrogén-műtrágyák alkalmazása esetén gyakran előfordul.

A talajt terékenyebbé teszi, elősegíti a talajban levő anyagok bomlási folyamatát s ezáltal megkönnyíti a növénynek a többi tápanyagok, nevezetesen a foszfor és káli felvételét is.

A talaj savanyodását meggátolja, vegyileg leköti és igen hatékony állapotban levő mesztartalma által. Meszes talajokon is a legjobb eredménnyel alkalmazható.

Lazítja és nem cserepesíti a talajt és így a kötött talajokat a többtermelésre alkalmasabbá teszi s a könnyebb talajokra is jótékony hatást gyakorol.

Gyomirtó. Az egyetlen nitrogén-műtrágya, amely a káros gyomoknak a talajban levő magvait csiraképtelenné, ártalmatlanná teszi és ezzel a gyomirtás költségeit csökkenti. Megfelelő időben kiszórva, megsemmisíti a szántóföldön és réten fellépő gyomnövényeket s gyomirtásra való alkalmazása esetén is igen jól érvényesül termésközpontú hatása.

Az élősdiket, mint cserebogár lárváit, csigaféléket, drótférgeket, stb. elpusztítja. A *cercospora*, *üzög*, *rozsdá*, *lisztharmattal* stb. szemben ellenállóbbá teszi a növényt és általában a kulturnövények számos más megbetegedését is megakadályozza, illetőleg azok leküzdését elősegíti.

Kímélő hatástól nem kell tartani és így az őszi trágyázásra kiválóan alkalmas, viszont a tavaszok alá már egész korán, a sűrűs tavasi munkálatok megkezdése előtt kiszórható. A mézsnitrogén tehát azonkívül, hogy magas terméshozamot biztosít és a legolcsóbb nitrogén-műtrágya, számos jó és igen fontos mellékhatással bír, mélt is alkalmazása a legjövédelmesebb és a talaj fokozatos feljavítására s magasabb terméshozamok előérére a legideálisabb nitrogén-műtrágya.

Apró jó tanácsok.

Kendert áztatni folyó és patak vízében tilos, csak a községi előjáróság által kijelölt áztatóba szabad kendert tenni. Mihelyt a kivett próbából azt látjuk, hogy a fonal már könnyen elválik a fás résztől, ki lehet szedni a kékvetet az áztatóból, megszáritani és kitalolni.

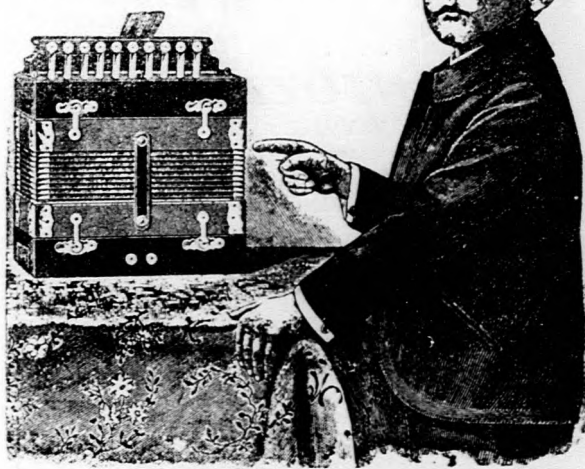
A mezőgazdaság termelési rendjének megfelelő hitel kell a gazdáknak. A mezőgazdaság évente csak egyszer arat, egyszer jut pénzhez, rövidlejáratu hitelt azért csak akkor tud igénybe venni, ha az legalább egy évre szól, megfelelően alacsony kamattal. A műtrágyagyárak, felismerve ennek szükségességét, elhatározták, hogy hitelképes gazdáknak a szuperfoszfátot és a mézsnitrogént (hazánkban ez a két műtrágya vált be legjobban) a Nemzeti Bank mindenkor — vagyis a legolcsóbb — (Jelenleg 5 és félszázalék) kamattalba mellett egy évi hitelt adják, úgy, hogy a gazda a műtrágyák árát már az azok után előálló termésteletről fizetheti ki, a gazdának tehát tulajdonképpen nincs is kiadása. Mindkét műtrágya olcsóbb is lett.

Az amerikai katasztrófális szárazság miatt a szemes termények árjavulása várható. A búzának világszerte bekövetkezett áresése a gazdák egy részét abba a tévedésbe ejtette, hogy a buza ára csak úgy emelhető, ha minél kevesebb buza kerül a piacra és ezért a buza termelésénél sok olyan eszközt mellőztek, amelyeknek alkalmazásával az átlagtermésüket jelentősen emelhetnék. Ez a felfogás azonban alapjában véve elhibázott, mert a magasabb katasztrális holdankénti átlagtermés mellett — alacsony terményáraknál is — nagyobb hasznot ér el a gazda azáltal, hogy a holdankénti termelési költség több részére oszlik el, méginkább akkor, ha az Amerikában már beállott áremelkedés hozzánk is eljut. Minden jel arra int a gazdát, hogy termésméltalag emelje, amit legkönnyebben, leg-egyszerűbben és legolcsóbban szuperfoszfát és mézsnitrogén alkalmazásával érhetünk el, annál inkább, mert mindkét műtrágya-jelenség lényegesen olcsóbb lett.

Paizstetves oleanderről és pálmáról az élősködők elpusztítása biztosan sikerül, ha a megtámadott leveleket előbb langyos vízzel bepermetezzük, azután rovarporral (pyretrum-por) befúvatjuk és ezt 3—4 nap múlva a levelekről lemossuk, hogy a víz és a rovarpor a levelek színére, fonákjára, hónaljára, szóval minden részére eljusson.

Takarmányrozsot már augusztus végén célszerű elvetni, hogy még az ősszel jól kifejlődhessen. A Szentjános rozs válik be e célra legjobban, mert ez jól bokrosodik.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangu 2 kórusal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel, Tehát 60 acélhangal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórusal, 100 acélhangal P 45.—

Összes hangszerek csak itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár,

A világ legjobb hangszergyára.

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 71.

A kaposmérői Faluszövetség tagjai terményeiket közösen értékesítik.

Csak annál a malomnál örölteinek, amelyik a régi vámot szedi. Miért nem kapnak a gazdák fegyvertartási engedélyt?

A kaposmérői Faluszövetség augusztus hó 17-én tartott gyűlésén igen érdekes és a többi faluszövetségi szervezetek által is követhető határozatokat hozott. A gyűlést Keresztes Gyula elnök vezette. Varga Pál alelnök azt javasolta, hogy a Szövetség tagjai ezentul gabonájukat közösen értékesítsék. Ha összeadják terményeiket és azt vagontételben ajánlják fel valamelyik malomnak vagy kereskedésnek, akkor a közös értékesítés útján jobb árat remélhetnek. A gyűlés egyhangulag kimondta, hogy ezentul eladásra szánt és kitisztított terményeiket a fiókszövetség útján közösen értékesítik.

A gyűlésen többen szóvá tették, hogy a vámorló malmok a buza oleszobódása és a gabonajegyrendszer miatt az örlési vámot 2, sőt három százalékkal felemelték. Ezt a tagok felháborodással vették tudomásul. A tagok általános kérése az volt, hogy az Országos Faluszövetség emelje fel hathatós szavát illetékes helyeken ezen rendelkezések ellen. Addig is a közgyűlés úgy határozott, hogy a környékbeli malmok közül csak annak adják örlésre szánt gabonájukat, aki legjobb kiszolgálásban részesíti az örlőket és a régi vámot szedi.

A gyűlésen sokan panaszt emeltek a falusi gazdák fegyvertartása miatt is. A közeli falvakban ugyanis állandóan éjjeli betörés rémitgeti a lakosságot és több helyen be is törtek. A lakosság egyedüli fegyvere a vasvilla és a kiabálás. Az éjjeli örök is csak — mondhatni — sétapálcával járják a falut, mert a közigazgatás beszédte a fegyvereket. Akinek nincs bérelt vadászterülete, az nem tarthat fegyvert, akinek pedig nincs fegyvere, az nem bérelhet vadászterületet. A kisgazdák így ki vannak zárva a fegyvertartás lehetőségéből és szinte ölbetett kézzel kell nézniük, hogy a betörők hogyan garázdálkodnak. A közgyűlés elhatározta, hogy a fiókszövetség elnöksége útján felkéri a megyei közigazgatást, hogy az éjjeli öröket fegyverrel lássák el és érdemesebb polgárok is kaphassanak engedélyt fegyvertartásra.

A kaposmérői Faluszövetség közgyűlésének határozatait különösen azért közöljük a Vasárnap hasábjain, hogy a Faluszövetség többi szervezetei és egyesületei a tagokat érdeklő, a falu fejlődését előmozdító kérdések megtárgyalására a kaposmérői Szövetséghez hasonlóan gyakrabban tartsanak összejöveteleket és az azokon hozott határozatokat a Faluszövetség központjával jegyzőkönyvi másolatban közöljék. A központ így értesül tagjainak kívánságairól és szervezeteinek közérdekű határozatait igyekszik a kormány és a hatóságok előtt érvényesíteni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Elkeseredett hangu gyűlést tartottak a szőlősgazdák Jászberényben.

A szőlősgazdák helyzetének megjavítása érdekében az elmúlt héten Kónesek István polgármester elnöke alatt Jászberény szőlősgazdái gyűlést tartottak, amelyen több ezer szőlősgazda jelent meg az ország minden vidékéről. Kosinszky Viktor miniszteri tanácsos, a borfogyasztási adó eltörlését követelte, Reizmann Zoltán dr. pedig a Gyümölcsesszeforgalmi Rt. ellen intézett keményhangú támadást, követelve a Rt. monopóliumának megszüntetését. A határozati javaslat, amelyet vitéz Kiss Kálmán elkeseredett hangulat közepette terjesztett elő, követeli a borfogyasztási adó eltörlését, a Gyümölcsesszeforgalmi-monopólium megszüntetését, a borforgalom szabadabb tételét, a borkak ékezesi szesz céljaira való felhasználását és a szőlősgazdáknak hitellel való ellátását. A határozati javaslatnak a kormányhoz való előterjesztésére az ország szőlősgazda társadalmára Apponyi Albert gróftól fogja felkérni.

Tanácskozás a hagymaválság leküzdésére.

Nikelszky Jenő dr. polgármester a makói hagymatermelőket és kereskedőket értekezletre hívta egybe, abból a célból, hogy a hagyma alacsony árának az okát megállapítsák és azon sürögősen segítsenek. Megállapították, hogy a hagyma alacsony árát a külföldi termés erős emelkedése, továbbá a vámtörvények okozták. Az értekezlet megállapította azt is, hogy a makói hagyma közül az az áru kapós külföldön, amelyet júliusban szállítanak. Ezért egy ilyen korai faj kitermelésével lehetne az árat növelni és ismét fölvenni a versenyt a világpiacra.

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus Bécsben.

A bécsi nemzetközi szövetkezeti kongresszust augusztus hó 16-tól augusztus 22-ig megtartott szövetkezeti iskola nyitotta meg. Külön konferenciára gyűltek össze a világ szövetkezeti asszonyai is, hogy megvitassák szerepüket a szövetkezeti életben és háztartásbeli működésük kapcsolatát a szövetkezeti mozgalommal. Igen élénk várakozás előzte meg a nemzetközi szövetkezeti sajtókonferenciát, amelyen huszonegy állam küldöttei vettek részt. A vita során Magyarország részéről Pártos Szilárd dr. szólt fel, mint hivatalos delegátus. Beszédében mindenekelőtt rámutatott a magyar szövetkezeti mozgalom és sajtó nagy fejlettségére. Utalt arra, hogy Magyarországon valósult meg először és elsőnek egy rendszeres szövetkezeti hírszolgálat, amely a Magyar szövetkezeti élet hírnagyát továbbítja a külföldi sajtóhoz. Ez a hírszolgálat igen jól bevált. Hasonlóan nagy érdekességű volt a szövetkezeti nevelés és továbbképzés ügyében megtartott konferencia is, melyen Magyarország részéről Ihrig Károly dr. egyet. magántanár szólt fel és hangsúlyozta, hogy elsősorban azoknak a szövetkezeti nevelésére és továbbképzésére van szükség, akik maguk is mások nevelésére és továbbképzésére hivatottak. Rámutatott arra, hogy a budapesti egyetem az egyetlen az egész világon, ahol a szövetkezeti politika a kötelező tárgyak között szerepel. A kongresszus alkalmából ülést tartott a szövetkezeti nemzetközi nagybanbevásárló társasága is, amelynek kötelezően huszonhat állam szövetkezeti nagybanbevásárlója tar-

SZARAZSÁGBAN IS

EREDMÉNYESEN TERMECHET

KERTBEN KERTÉSZETBEN,
SZŐLŐBEN, GYÜMÖLCSÖSBEN

ÖNTÖZZÖN

A SZABADALMAZOTT

AHA

GAZDASÁGI KÉZI

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.

Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba, a gyökérzethez vezeti. $\frac{1}{10}$ vízzel, $\frac{1}{20}$ munkával 100 százalékos fölbtermetést ér el.

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszert 35 százalék kedvezményel 18 P 60 fillérről rendelhető meg.

GAAR ÖDÖN

Budapest, VI., Andrassy-ut 88—90 sz.
! KÉRJEN PROSPEKTUST MÉG MA!

tozik, köztük a *Hangya* is. *Kéler György* dr. magyar delegátus, a *Hangya* főtírkára szólalt fel ebben a kérdésben. A nemzetközi szövetségi bank konferenciáján már a politika is közrefutott. Az oroszok és más állambeli szocialisták minderről azt szerették volna kimondatni, hogy a szövetségek és szövetségi bankok az egyes államokban függetlenítsék magukat a kapitalista pénzügyektől s azoktól ne vegyenek tőlük igénybe. Ezt a túlzó és lehetetlen indítványt *Jaeggi* svájci szövetségi vezér a kellő értékére szállította le s ebben hathatós segédkezet nyújtott részére *Wanke Gusztáv* magyar kiküldött, az OKH elnöki osztályának főnöke is. Az évi jelentés tárgyalása során *Sir Thomas Allen* (Anglia) jelentést tett a fogyasztási szövetségeknek a mezőgazdasági szövetségekhez való viszonyáról. A kongresszus elfogadott egy határozati javaslatot, amelyben a legnyomatékosabban kívánja, hogy a fogyasztók és mezőgazdasági termelők szövetségi szervezetei között szerves kapcsolatokat hozzanak létre. A kongresszus résztvevői a tanácskozások befejezése után augusztus hó 29-én este Budapestre érkeztek, a magyar szövetségi intézmények megtekintésére. A hajóállomáson a szövetségi és a Magyarországi Szövetségek Szövetségének kiküldöttjeiből álló fogadóbizottság várta a vendégeket, akik aztán a magyar szövetségi vezetőkkel együtt közös ismerkedési vacsorán vettek részt. A szövetségi vendégek megtekintették a magyar szövetségi központok, vezető szövetségi intézmények különböző ipartelepeit, augusztus hó 30-án pedig a székesfőváros adott tiszteletükre a Gellért-szállóban vacsorát.

A főtermények terméshozama javult.

A földművelésügyi minisztérium legutóbbi jelentése szerint búzából összesen 19,222.000 métermázsra a valószínű termés. Három héttel ezelőtt a várható termést 19,094.000 métermázsra becsülték. — A rozs összesen mintegy 67.000 méter mázsával kevesebbnek mutatkozik a három héttel ezelőtt felbecsült mennyiségnél. Összesen mintegy 6,814.000 métermázsra a folyó évi valószínű rozstermés mennyisége. — Árpából összesen 16.000 métermázsával kevesebb terméseredmény mutatkozik a három héttel ezelőtt várt mennyiségnél. Összesen 5,176.000 métermázsra a valószínű árpatermés. — Zabból a várható termés 40.000 métermázsával kevesebb a három héttel ezelőtt várt eredménynél. Összesen 2,218.000 métermázsra számítanak. — A szemes tengeriből összesen 182.000 métermázsával több termést várnak, mint három héttel ezelőtt. Összesen 13,077.000 métermázsra tengeri termésre van kilátás. — Burgonyából a három héttel ezelőtti becsüléssel szemben 1,350.000 métermázsával több burgonyatermést várnak. Összesen 15,820.000 métermázsra burgonyatermésre van kilátás. — Cukorrépából a három héttel ezelőtti közzétett becsüléssel szemben 1,932.000 métermázsával mutatkozik többnek. Összesen 11,640.000 métermázsra cukorrépa-termést várnak.

Albrecht királyi herceg házassága. *Albrecht* királyi herceg, aki a közelmúltban hosszabb időt töltött Dél-amerikában, augusztus hó 16-án Angliában, a London melletti *Brightportban* házasságot kötött *Lebach Irén* nével, *Rudnay Lajos* szófiai m. kir. követ elvált feleségével. *Lebach Irén* bácskai földbirtokos-családból származik. A házasságról csupán augusztus 25-én adtak ki hivatalos értesítést. *Lebach Irén* előző házasságának egyházi érvénytelenítése végett *Albrecht királyi herceg* az eljárást megindította. *A királyi herceg* szülei nem ismerik el érvényesnek fiuk házasságát. *Albrecht főherceg* repülőgépen a spanyol királyhoz utazott, hogy nagybátyjának bejegyzését elnyerje.

EGGENBERGER-féle könyvkereskedés

RÉNYI KÁROLY

A Magyar Kir. Áll. Térképész Intézet főbizományosa.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2. sz.

Gazdasági sakkönyvek. Szépirodalmi és tudományos művek magyar, német, olasz, angol, francia, lengyel és spanyol nyelven.

Mindennemű térképek. Utikalauzok.

Fennáll 1768 óta.

Gronau német pilóta, aki a napokban átrepülte az óceánt.

Az Egyesült Államokban a világháború folyamán lefoglalt magyar vagyonokat felszabadították. Az Amerikai Egyesült Államok törvényhozása még ez év március 10-én hozott törvényében kimondta, hogy a háború alatt lefoglalt magyar vagyonokat a zár alól felszabadítja. A felszabadítás iránti kérelem benyújtására a határidőt a kongresszus jövő évi március 10-ig hosszabbította meg. A pénzügyminiszter ennek alapján hivatalos közleményben hívja fel az érdektelt magyar állampolgárokat, hogy kérelmüket közvetlenül az Ellenséges Vagyonok Kezelője (*Allen Property Custodian*) hivatalához *Washington D. C., Arrington Building, Vermont Avenue and H. Street*) legkésőbb 1931 március 10-ig nyújták be. A kérelem angol-szövegeú mintái megkaphatók a Magyar Királyi Főtűzvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatalnál (Budapest, V., *Dorottya-utca 2., III.*)

Bethlen István grófot és Gömbös Gyulát ünnepelte Kecskemét. Kecskemét város törvényhatósági bizottsága augusztus 29-én tartotta közgyűlését, amelyen egyhangú lelkesedéssel ünnepelte *Gömbös Gyula* honvédelmi minisztert és a legutóbbi támadásokkal szemben teljes bizalmáról biztosította. Ugyancsak ragaszkodását és bizalmát fejezte ki *Bethlen István* gróf miniszterelnök iránt és megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnök debreceni kijelentését, amely világosan megmondja, hogy a királykérdés nem terelhető olyan útra, mely a nemzet érdeke ellen való.

Huszonkilenc halál a hőségűl. Nyugateurópában hetek óta tarthatatlan hőség uralkodik, amely különösen Angliában éreztette hatását. A szigetországban két nap alatt huszonkilencen haltak meg hőségűl. Az elviselhetetlen hőség miatt több gyárban be kellett szüntetni a munkát, mert a munkások annyira kimerültek, hogy képtelenek voltak dolgozni.

Gyalogsági tábornok a honvédség főparancsnoka. *Horthy* Miklós kormányzó a napokban gyalogsági tábornokká nevezte ki *Kárpáthy Kamilló* altábornagyot, a magyar királyi honvédség főparancsnokát.

Péncz nélkül vásárolt 75 holdat. A szegedi rendőrség a napokban letartóztatta *Szabó József* volt gazdatisztet, aki *Pálffy Ferenc* szatymazi gazdálkodótól megvásárolta annak 75 holdas birtokát teljes felszereléssel, azzal a kikötéssel, hogy a vételárát három hét múlva kifizeti. Szabó átvette a birtokot, de a határidő leteltével egyetlen fillért sem fizetett. A gazda csak ekkor jött rá a csalásra s megtette a főjelentést Szabó ellen, akit azonnal letartóztattak. A vizsgálat megállapította, hogy Szabó már többször akart hasonló módon szélhámosságokat elkövetni.

Fajtszta, nemes
**pannonbükköny- és szöszös-
bükköny-vetőmag eladó**

selektáltan métermázsanként 40 P-ért, 10 kgr-on aiuli
vétnél kilogrammonként 48 fillérért

**Ifju Pekori József mezőgazdaságában, Magyar-
szentiván, Baranya megye.**
Postán utánvétellel szállítom.

Helyreigazítás. Lapunk augusztus hó 17-én megjelent szá-
mában az Eggenberger-féle könyvkereskedés (Rényi Károly,
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 2.) könyvhirdetését közöltük.
A hirdetés szövegébe, nyomdahiba folytán, sajnálatos tévedés
csuszott, amennyiben *olason yelv* helyett *oláh* áll. Amidőn a
tévedést helyreigazítjuk, egyszerűsödik közöljük, hogy a cég
százhatvanöt évtizede áll a magyar kultúra szolgálatában és
az oláh kultúra termékét nem tartotta a multban, de nem fogja
tartani a jövőben sem.

Patacsy Dénes Szentdienes diszpolgára. Augusztus
24-én Szentdienes baranyamegyei község diszpolgárrá vá-
lasztotta Patacsy Dénes országgyűlési képviselőt. Az ün-
nepélyen megjelent Fischer Béla alispán, Ollé István vár-
megyei főjegyző, Bognár Gyula főszolgabíró. A községi
diszpolgárra Tóka Dénes községi bíró vezetésével kül-
döttség hívta meg Patacsy Dénest, akinek aztán Szomor
Ferenc községi győző beszéd kíséretében nyújtotta
át a művészi kivitelű diszpolgári oklevelet. Azután az ün-
nepelő község a levéltársulási avatónépére vonult.
A zászlót Patacsy Dénes ajándékozta a levéltárnak. Az
ünnepélyt a Szentdienesi Dalárda „Hiszekegy”-e nyitotta
meg, utána Halas Béla levante szavalt hazafias költeményt.
Az ünnepi beszédet Csokonay Béla plébános mondta.
Utána Merkle Margit pécsi elemiiskolai zárdanővendék
szavalata következett. Patacsy Dénesné zászlónya rövid,
de szép beszéd kíséretében adta át Kohler Ádám egyesületi
elnöknek a felszentelt levéltársulási zászlót.

Megfúrták a félegyházi városi pénztárt. Augusztus hó 20-én
éjszaka ismeretlen tettesek megfúrták és feltörték Kiskunfélegy-
háza javadalmi pénztárát. A páncélszekrényt, melyben közel hat-
vanezer pengő értékű készpénz volt, három helyen fúrták meg,
míg belső ajtaját feszítővással törték fel. A rablók harmincezer
pengőt emeltek el a pénztárból. A nyomozás megindult.

Nézők közé zuhant egy repülőgép. A csikágói nemzetközi
repülőünnepségen, augusztus 27-én halálos szerencsétlenség
történt. Deshaze amerikai pilótahadnagy gépe lezuhant és a
nézők közé esett. A gép éppen egy vendéglőli sátor mellé zuhant,
ahol sok ember tolongott. A gép öt embert temetett maga alá,
akik közül négyen súlyosan megsebesültek, egy pedig a hely-
színen meghalt. A hadnagy zuhanás közben szörnyethalt.

Hósi emlék-leleplezés. Gíbász község hósi halottainak em-
léktábláját augusztus hó 24-én leplezték le a szép ünnepség ke-
retét között. Istentisztelet után Szentimre Pál, Abaujmegye
alispánja mondott ünnepi beszédet. A honvédség nevében vitéz
Árkay alezredes, a vitézi szék nevében vitéz Juhász László al-
tábornagy, a község nevében pedig vitéz Meskó Sándor helyez-
tek koszorút az emlékre.

A tábla is halálraítélte a véstői gyilkos asszonyt.
Augusztus hó 28-án tárgyalta a szegedi ítélőtábla Olajos
Károlyné 51 éves véstői asszony bünyűjét, aki három
évtizeddel ezelőtt első férjének, Szabó Istvánnak arzénos ételt
adott, amitől Szabó rövidesen meghalt. Olajosné a gyu-
lai törvényszék kötélállati halálra ítélte. A tábla igazolt-
nak látta a vádat és teljes egészében helybenhagyta a
törvényszéki ítéletet.

Vadászok figyelmébe ajánljuk 30 éve fennálló Mravko
utóda Gyurusz György puskaműves mestert, aki munkájáról
és a raktáron levő fegyverekről és lőszeréről elismert, egy mi-
nőség, mint ár tekintetében. Budapest, Károly-körút 22., az ud-
varban.

Magyar anyák ünnepe Hahóton. Szép ünnepség között zaj-
lott le Hahót zalamegyei községben a magyar anyák ünnepe.
Ünnepi mise után Gerner Béla plébános méltatta a család-
anyák érdemét, majd Horváth Béla főszolgabíró átnyújtotta
a kitüntetést és ajándékot Vörös Pálné sokgyermekes anyának,
aki meghatva mondott köszönetet a kitüntetésért.

Lenyelt egy darazsat s — meghalt. Az egyik németországi
kisközségben történt, hogy egy cselédleány lépeszmézet evett és
közben darazsat nyelt. Nyelésnél a darázs megszúrta a torkát
s a leány tíz perc múlva meghalt. A darázscsípés feldagadt és
irtózatossá kinok között ölte meg a vigyázatlan leányt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Házat szeretnék építeni, de a telek a feleségem
nevében van. FAKSZ-kölcsönt akarok felvenni, kaphatok-e a
FAKSZ-tól erre a célra kölcsönt? 2. Gyermektelen családok kap-
hatnak-e házipítésre a FAKSZ-tól kölcsönt? (M. I., Mindszent-
kál.) — **Felelet:** 1. A FAKSZ elsősorban a földreform során ház-
helyhez jutottak számára ad segélyt. Ha maguk is úgy kapták,
igényelhetik a kölcsönt, bár nem hisszük, hogy elzárószert van
a FAKSZ-nak pénze. A többgyermekeseket magától érthetően
előnyben részesítik.

Kérdés: 1. A cserkészeknek van-e fizetésük és mennyi? 2.
Hol kell jelentkezni a cserkészekhez, hogy felvegyenek? (A. F.,
Püski.) — **Felelet:** 1. Nincsen. 2. Bármelyik csapatparancsnok-
ságnál jelentkezhet.

Kérdés: Sem termelő, sem kereskedő nem vagyok, ha saját
használatomra gabonát vásárolok, kötelek-e vagyok-e boletát adni?
(Előfizető, Zsádmány.) — **Felelet:** Levele szerint ön semmiféle
mezőgazdasági termény termelésével nem foglalkozik, tehát önt
a törvény szerint mezőgazdának nem lehet tekinteni. Ennélfogva
a gabona (buza, rozs, kétszeres) vásárlásakor ön köteles a ter-
melő eladónak boletát adni. Csak mezőgazdák egymásközött
ruházhajtak át a gabonát háztartási vagy mezőgazdasági célokra
gabonajegy nélkül.

Kérdés: 1. Küld-e M. magkereskedő díjtalan árjegyzéket a
magokról? 2. Melyik mezőgazdasági szaklappal jelenik meg
mindkét sorozat rádiós gazdasági füzet? 3. Melyik gyártmányú
kristálydetektoros készülék a legjobb? (Hü előfizető, Szakmár.)
— **Felelet:** 1. Tudomásunk szerint küld, tessék hozzá fordulni
(Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33.). 2. Egyikkel sem. Csúpan
egy sorozat jelenik meg néhány lapban. 3. Többféle van, tudomá-
sunk szerint igen jó magyar gyártmány a Süss-féle detektoros
készülék. Kapható Budapest, V., Vigadó-utca 1. szám.

Kérdés: Fiamat, aki négy polgári iskolát végzett, szakács-
nak akarom adni, hová forduljak felvétel végett? (Resom, Vér-
tes.) — **Felelet:** Forduljon valamelyik budapesti nagyszálló
vagy étterem igazgatóságához. Címe: Britannia-szálló étterme:
VI., Teréz-körút 39.; Astoria-szálló étterme: IV., Kossuth Lajos-
utca 17.; Dunapalota-szálló étterme: IV., Mária Valéria-utca;
Vadászkürt-szálló étterme: IV., Aranykéz-utca; Pannónia-szálló:
VIII., Rákóczi-ut 3.; Szent Gellért-szálló: I., Szent Gellért-tér.

Kérdés: Hol kaphatok pészgyártásról szóló könyvet?
(Ifj. Sz. K. Törtel.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható
Pettenkoffer: A bor elmű munkája, melyben talál utbaigazítást.
A vaskos könyv ára 8.40 pengő.

Kérdés: Ki mehet ácsmesteri szakvizsgára? (Ifj. Cs. N. J.,
Kaposszentbenedek.) — **Felelet:** Minden ácssegéd, aki az előírt
segédlet — legalább egy esztendő — letöltötte és megfelelő
szaktudással rendelkezik.

Kérdés: Mennyi a mai értéke az 1922. év elején kölcsön-
adott 4820 koronának kamatmentesen? (F. I., Vászoly.) —
Felelet: A kölcsönök valorizálására irányuló kérelmek be-
adásának határideje, sajnos, már lejárt, így nem tudja igényét
érvényesíteni. Egyébként a kért összeg mai értéke körül-
belül 37 pengő.

Villanyerőre berendezett homoru borotva készírlés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS kőműves és
műkészírlés
Budapest, VIII., József-körút 17. szám.
Készírlés és javítás olcsó áron. Lényezőkép javítás és olcsó.
Videki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.
Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

Kérdés: 1. Mennyit adnak Budapesten az anyarozs kilogrammjáért és hol lehet legjobban értékesíteni az anyarozsot? 2. Ki kaphat vaddszeggyvertartási és viselési engedélyt és milyen alapon? 3. Hol kaphatók állatorvosi cikkekről dréjegyűeket? (A. M., Nyírácsád.) — **Felelet:** 1. Az anyarozs ára jelenleg a tavalyi jegyzés felére esett. A fővárosi piac el van látva s csak egyes kereskedők vásárolnak anyarozsot. Az ár a minőséghez igazodik s negyven fillértől — két pengőig mehet. De ez csak tájékoztató ár, mert a valódi ár a cégtől és minőségtől függ. Forduljon a Pantodrog magyar gyógynövény részvénytársasághoz V., Vlsegrádi-utca 15. szám, vagy Neruda Károly gyógynövénykereskedőhöz, IV., Kossuth Lajos-utca 10. szám. 2. Lehetőleg nagykorúnak adnak engedélyt. Forduljon a szolgabírói hivatalhoz. 3. Forduljon a következő cégekhez: Calderoni műszervállalat rt., IV., Váci-utca 50., Erdély és Szabó műszergyár IX., Lillom-u. 46., Marx és Mérel-gyár, VI., Bulcsu-utca 7., Süss Nándor mechanikai Intézet rt. I., Csörsz-u. 39.

Kérdés: Lehet-e most ősszel kénegni az ezidei döntést és állást. Ha igen, menni szénkéneget használnak? (7328. számú előfizető, Medina.) — **Felelet:** Ezidei tavaszi döntést most ősszel lehet már szénkéneget és pedig homokos, vagy közep-kötött talajon négyzetméterenként adandó 24 gramm szénkéneget, kötött talajon 32 gramm.

Kérdés: Nagynémem végrendeletet és a vagyonának nagyobb részét rém haguta, egy testvére csese beperelt. (5321. sz. előfizető, Kálózfa.) — **Felelet:** Az a kérdés, hogy szerzemény, avagy ági vagyonról van szó, ha ugyanis a vagyon szerzemény, úgy ha a végrendelet az alkali szabályoknak megfelel, a pert Ön fogja megnyerni, az esetben azonban, ha ági jellegű a vagyon, úgy nagybátyjának bizonyos mértékben igazza lesz a perben.

Kérdés: Azon kölcsönbuzák után, amelyeket 1928. és 1929. években kölcsönöztek, kötelese-e hitelező bolettát adni az adós-nak? (Xü olvasó, Földes.) — **Felelet:** Az adós a természetben visszaszolgáltatott buza minden métermázsája után három pengő bolettát követhet a hitelezőtől, amennyiben a buza átadása 1930. július 16-ika és 1931. július hó 1-je között történik.

Kérdés: Bérelt földem után a bért buzában tartozom a szerződés szerint fizetni, de a bérbeadóval olyan szerződésünk van, hogy a buzát el kell vinni a piacra és a piaci ár szerint kell a bérbeadót kifizetni. — Kít illet meg a boletta? (B. F. 5318. sz. előfizető.) — **Felelet:** Levele szerint a bérbeadó nem természetben veszi át a buzát, hanem azt együttesen értékesítik és a bért a piacon elért buza-áron számolják el. Pénzben fizetett haszonbér után boletta nem követhető és a piaci árból a boletta értéke sem vonható le, a bérbeadó tehát Önnek sem bolettát adni, sem boletta-értéket téríteni nem köteles. Ön bolettát attól a vevőtől kap, akinek a buzát szerződésük szerint a piacon, a bérbeadó jelenlétében, eladják.

Kérdés: 1. Mikor lesz Keszthelyen tejjelenőri tanfolyam? 2. Az állam által nyernek-e alkalmazást a felszabadult tejjelenőri, vagy saját maguknak kell elhelyezkedni? (1424. sz. előfizető, Ferimajor.) — **Felelet:** 1. Hogy mikor lesz a legközelebbi tejjelenőri tanfolyam, azt még nem állapították meg, de biztos, hogy ezen évben még kezdődik egy tanfolyam. Jelentkezzen a keszthelyi akadémiára igazgató-ágánál s onnan majd értesítik a kezdet időpontjáról. 2. A tanfolyamon végzett egyeneteket nem az állam veszi fel, hanem az egyes szarvasmarhatenyésztő-egyesületek alkalmazzzák őket.

Kérdés: 1. Bántja-e a galambokat is az óvantag? 2. Hol kaphatók postagalambot? 3. Hol van Magyarországon postagalambállomás? 4. Hol a kiadóhivatala a „Szárnyasaink“ című lapnak? (3245. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Az óvantag vérszívó elűszködője a galambnak is. 2. Postagalambot lehet beszerezni többek közt a következő tenyésztőknel: Gyenes József Kispet, Árpád-u. 50.; Theisz Sándor Budafok, Kassai-ut 31.; Pethő Gergely Karcag; Türr László Budapest, Mészáros-u. 56. 3. Tudomásunk szerint Magyarországon postagalambállomás nincsen. 4. A „Szárnyasaink“ című szaklap megszűnt.

Kérdés: 1. Cseresznyefám rügyeit mind kifurja egy bogár, mivel védekezem a kártevő ellen? 2. Miratolamba akarok cseresznyét és kórtét szemezni, lehet-e és jól megfogamzik-e a szemés? (Z. J., Jánoshalma.) — **Felelet:** 1. Hogy a cseresznyefám melyik kártevő okoz kárt és hogy lehet ellene védekezni, azt így nem lehet megmondani, mert a cseresznyefának nagyon sok kártevője van. Küldjön be egy kis beteg gallyat a következő címre: M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomás Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15. Ez az intézet a beküldött beteg ágat megvizsgálja, közli írásban hogy mi a kártevő és hogy lehet ellene védekezni. 2. A mirabolán a cseresznyének, kajszin- és őszibaracknak jó anyaga, míg a kórténe a mag után termelt vadkórta a legjobb anyaga.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember hó 7-én, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Szolnok. Fegyvernek (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Gyula.

Szeptember hó 8-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Füzesabony, Kismarja, Lajosmizse, Nagyatád, Pécel, Szirák, Zsámbok. — **Ló- és marhavásár:** Felsőreg. — **Kirakodóvásár:** Szolnok.

Szeptember hó 9-én, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Cegléd, Dunapentele, Enying (sertésvásár bizonytalan), Gyulakeszi, Lovasberény, Németboly, Rábacsanak, Reck, Szamosszeg, Szőlősgyőrök (sertésvásár bizonytalan), Tiszatarján, Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan), Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Felsőreg, Diósjenő, Szirák. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Simontornya. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagysákány, Und. — **Ló- és marhavásár:** Pápa.

Szeptember hó 10-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Bihar-keresztes, Dióviszló, Gyöngyöspata, Hosszúhetény, Inke (sertésvásár bizonytalan), Kaba, Nyírmada, Polgár, Tiszakarád, Ujmalomsok. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Csorna. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Simontornya. — **Sertésvásár:** Orosháza.

Szeptember hó 11-én, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Árpás, Becsehely, Etyek, Jánk, Nagyszékely, Nyírbátor. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Mezőkövesd. — **Ló- és marhavásár:** Devecser, Orosháza.

Szeptember hó 12-én, pénteken.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Veszprém. — **Kirakodóvásár:** Orosháza.

Szeptember hó 13-án, szombaton.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Apátfalva, Cibakháza, Kehida (sertésvásár bizonytalan), Páhl.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. J., Geneshátpuszta. Tréfája közül az egyiket jövő héten közöljük. Rejtvénye — sajnálatunkra — nem vált be. — D. B., Szamosbecs. A harmadik rejtvény jó, — M. S., Tar. Gratulálunk a szorgalmához. Sok jó van köztük — Gyula. Mindkettő jó. A másodikát jövő héten közöljük. — B. J., Kisgyőr. Fogadja legőszintébb köszönetünket előtérítőgyűjtő munkásságáért. Kérjük továbbra is munkálkodjék lapunk érdekében. Rejtvényeiből közlünk. — V. B. L., Dóge. Rejtvényeiből közlünk. Bizony fogas kérdés. De hitelt érdemlő az olyan beküldő, akinek munkájában sohasem fedeztük fel az idegen tollakat. — H. Gy., Nagybatony. Jók. — W. M., Magyaránádor. Kettő megjelenik legközelebb. — A. F., Püski. Kettő megjelenik jövő héten. — F. A., Dévaványa. Valamelyikre sor kerül. — V. P., Vezseny. sok. — F. A., Dévaványa. Valamelyikre sor kerül. — V. P., Vezseny. Szép versek. — H. J., Pálisszántó. Jók. — Ifj. cs. N. J., Kaposszent-benedek. Válogatunk belőlük. — B. L., Lócs. Több jó van köztük. — M. J., Püski. A vers gyakorlati kére vall. Valóban az Ön munkája, vagy csak lemosolta valahonnan? — Halovány őszl rózsa. Nem közölhetők. — B. T. S., Szabadzállás. Valamelyik rejtvényre sor kerül. Tréfát nem váltak be. — S. A., Hajduböszörmény. Sajnálattal jelentjük, hogy képrejtvényeket a kilétszítés költsége volta miatt nem közölünk. Másfajta rejtvényt kérünk. — H. A., Kondorostanya. Valamelyikre sor kerül. — M. B., Zsurk. Valamelyiket közzéteszük. — K. T. J., Mezőnagymihály. Levélét mai számunk közli.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Magyar kir. földmívelésügyi minisztérium) (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint a következők:

keresnek munkát:

Müller György bérgazdasága egy traktorkezelőt Fordson-traktorhoz kisgéptéskép, Vasad, u. p. Monor. — Horváth Károly apát fiával éves konvenció cselédnek, Kiskunlacháza, Széchenyi-u. 30. — Pilon Vilmos erdőbírtokos azonnalra egy gazdasági mindenest 2 lóhoz, 1 tehénhez, aki erdőri teendőket is elvégez, Pomáz, Dobrovoda, Pestmegye.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irtta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispazda.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(18. közlemény.)

JÓZSI: Csak iparkodtassa a dolgot, érdeke.

TERCSI: Persze, hogy az. Habár csak mostohája vagyok is, mégse engedem, hogy egy koldus felesége legyen.

SZŐRÖS (Józsihoz): Fordítsd rá az asztalt.

JÓZSI: Ha nem volnék ilyen jó kedvembe, kedves bíróné asszonyom, ezért a szóért kirántanám a szájából azt a fullánkos nyelvért.

ZOLI: Ilyenek voltak a háborus vitézek?

SZŐRÖS: Majd megmutatom én mindjárt, ha be nem fogod a szád, te malomkukac! Még te mered kicsufolni a hősöket?

JÓZSI: Ül le Peti, ne heveskedj! Hadd beszéljen. Fogd meg a poharat, oszt igyál.

SZŐRÖS: Nem isok, ségyenlem a dolgot. Én is asondom, gyáva vagy!

JÓZSI (hevesen): Ki ne mond ezt a szót többet. (Zolihoz): Gyáváságomról bizonyítványaim vannak. De annál többre nézem magam, hogy összekapok ilyen himpellérrel, aki a háboru alatt itthon esalta-lopja a világot. A szegény ember munkáját ők tették zsebre. A haretérre is hallottuk híriket, mit csináltak itthon. Annak adatok lisztet, aki csak duplán fizetett érte. A szegény csak kukoricalisztet kapott, abból se elegend. Ha valaki öröklöttet, hetven százalékát ellopták. Könnyen ment a gazdagodás. Mésztett az építkezés, a földvásárlás. Nem is hívták molnárnéknak, akinek nem volt eselédje. Kalapba nem járt, de ha egy szegény asszony kért tőle egy kiló lisztet, hogy cipőt süthessen a fiának, aki a haretéren szenved, vagy a kórházban fekszik betegen, kinevezték, elutasították. Nem. Az ilyen emberekkel nem szennyezem be a kezem.

SZŐRÖS: Szóra se irdemes.

JÓZSI: Csak mulassatok, kevélykedjétek, nem irtgylem vagyontokat. Átok nehezedik reá, még arra is, aki közeletekbe szívja a levegőt. Gyere Peti!

SZŐRÖS: No te listpók, most már tudod, milyenek a hősök? (Elmegy ő is Józsi után.)

ZOLI: Füttyölök rátok egy nagyot.

TERCSI: Az irtgység beszél belőle.

ZOLI: Örzsikém, én kijelentem neked egyszer s mindenkorra, többet meg ne lássalak vele. Eddig még eltűrtem, de ezután már nem.

TERCSI: Ugy, ugy, csak leckéztess meg jól. Majd otthon meg én veszem elő. Mégis szemtelenség amit csinál: egy tisztességes fiatalembert elméllőzne egy olyanért, akinek már tudja fene hány szeretője és esetleg felesége is volt már.

Örzszi: Ne törődjön avval senki.

ZOLI: De igen, most már én is másképp beszélek. Megmondom apádnak, hogy három hét mulva lakodalmat akarok. Ne hallgasson rád, mert te csak azért halasztod a dolgot, hogy

engem lerázhass a nyakadról. No hát én meg kijelentem, hogy erre ne is számíts. Erőszakos leszek. Akarom. Most már azért is, hogy megmutassam annak a kolduslavadéknak, hogy ki ki vagyok én.

ÖRZSI: Azt hiszem tudja, hiszen megmondta.

XII. Jelenet.

VOLTAK, HORNYSNÉ, RÓZSI.

RÓZSI: Itt vannak még Tercsi néni? Hála Istennek!

ZOLI: Azt hittem, vissza se jönnek, Rózsika. Az intéző ur elment?

RÓZSI: Igen, el. Vissza sem akartam jönni, mert önélkítő imés ötelve.

TERCSI: Dehogy nem, majd lesznek itt más uriember. HORNYSNÉ: Csak az az ember ne gyűnne ide, szegény Alit is sértegette.

ZOLI: Foglaljanak helyet, Rózsika!

ÖRZSI: Gyere ide mellém!

ZOLI: Ide mellém, majd szórakoztatom Aladár helyett.

Rózsika (teül melléje): Köszönöm.

HORNYSNÉ (Tercsi mellett foglal helyet): Sajnálom, fiam, hogy nem engedhettem át.

ZOLI: Nem baj, nénémasszony, több lesz kigyelmeteknek. Irást kapott róla?

HORNYSNÉ: Főléleges.

RÓZSIKA: Ali is érdekel fél, rábíztuk.

ÖRZSI: Mikor jön vissza?

RÓZSI: Estére érkezik a fővárosba. Elintézi az ur ügyeit, holnap estére itthon lesznek, az urral együtt.

TERCSI: Nem félsz, Rózsikám, hogy valami baj éri a vőjegényedet, annyi sok pénzzel?

RÓZSI: Két pisztoly is van nála!

HORNYSNÉ: Ügyes ember az! Jaj, de boldog lesz az én uram, ha megtudja; ötszáz hold.

RÓZSI: Őszre már mink száthatjuk.

ZOLI: Eennyi földre már érdemes volna egy traktort venni. Nem is olyan drága: öt-hatezer pengő.

RÓZSI: Már meg is lesz rendelve.

ZOLI: Ennek a vételénél már én is szeretnék ott lenni. Szakértő vagyok benne.

HORNYSNÉ: Elkéstél, fiam! Rábíztam ezt is Alira.

ZOLI: Hogy-hogy?

HORNYSNÉ: Mikor leolvasta neki a pénzt a jányom, még maradt a zacskóba, no mondok, ez elég lesz még a lakodalmatokra.

RÓZSI: Hagyja, anyuskám, nem érdekel az itt senkít.

ZOLI: De igen. Engem érdekel.

RÓZSI: Hát maradt még egy pár pengő. Erre azt mondja Alika, ami lakodalmunkra nem kell pénz, van baromfink elég. Zsir, liszt, minden kikerült. Éppen az a kis cukor, arra elég száz pengő. A zsebkéket ő fizeti, szóval az összes kiadásokról ő gondoskodik.

HORNYSNÉ: Nem hiába uriember!

RÓZSI: Egy szónak is száz a vége, ami pénzünk volt, odaadtuk neki. A jövő héten már itt lesz a traktor is.

TERCSI: Nem hiába intéző, de érti is a maga dolgát.

HORNYSNÉ: Bizony-bizony, alig várja már, hogy a miénkbe gazdálkodhasson.

RÓZSI: Mikor egyszer megmutogattam a földjeinket, annyi hibát talált.

HORNYSNÉ: Persze, mert apád mindig a maga feje után ment. Sohse kérdezett meg egy hozzáértőt, tanult uriembert.

ZOLI: Hej, mamám, ne bántsa az öreget, nem tanul az egy urfítól se.

HORNYSNÉ: Most már nem is kell. Ha a vejünk kezébe veszi a gazdaságot, beülhet a kuckóba pipázni.

(Folytatjuk.)

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, Ul. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

belépő SS

(Beküldte: Szücs János Perekedről.)

2. Pontrejtvény.

l . t . n . l . e . s . a . a . á . n . p . z . r . e . z . ö . é . é .

(Beküldte: idősb Ságvári Ferenc Hegymagásról.)

3. Szórejtvény.

Érmelléki fehér trappista Ó

(Beküldte: Jenői Sándor Soltról.)

4. Szórejtvény.

1 kövér tokaji (os=ár)

(Beküldte: legifjabb Balla Ferenc Gyuláról.)

5. Szórejtvény.

X hüvelyes (-l) nem le

(Beküldte: Kárner József Akáról.)

6. Pótlórejtvény.

— ince — r — ámsón — al
— mber — ej — ron — kor
— ág — gaz — imród — emény

(Beküldte: Simon István Vindornyaszőllősről.)

7. Szórejtvény.

bucsuszó bucsuszó (á=a)

(Beküldte: Csizmadia Dániel Tiboldárórcól.)

8. Szórejtvény.

festresz tetőfedő ony

(Beküldte: Molnár Sándor Tarról.)

9. Szórejtvény.

je

és

(Beküldte: Kalmár József Jászberényből.)

10. Pontrejtvény.

L . b . g . o . a . a . y . r . á . z . ó

(Beküldte: Brücher József Mezőberényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 39-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 33-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Naplopó.** 2. Szórejtvény: **Cimbalom.** 3. Pontrejtvény: **Árpád apánk, ne féltsd ősi nemzedet.** 4. Szórejtvény: **Szívárvány.** 5. Számrejtvény: **Nem az iskola, hanem az élet számára tanulunk.** 6. Szórejtvény: **Hegykerülő.** 7. Pontrejtvény: **Isten veled falum.** 8. Szórejtvény: **Történelem.** 9. Pótlórejtvény: **Kéz kezet mos.**

10. Kockarejtvény:

M	u	r	á	d
u	r	a	l	
r	a	j		
á	l			
d				

Helyesen megfejtették: felső Ther Antal, Németh Antal, Szinac Jolán, ifj. Bátor Mihály, V. Balogh László, Szücs Pál, Molnár Sándor, Korózs Istvánné, Donnán Böske, Fördös József, Vince Lszló, ifj. Sümegi József, Gere Ferencné, Horváth Annus, Magyar József, Ormosi Iván, Brücher József, Hetényi Sárka, Délezeg István, Misinszky Mihály, Kovács Péter, Nagy János, Kis József, Balázs Péter, Török Lajos, Kerek János, Kocsis Péter, Szabó László, Vas János, Tóth Péter, Szőke András, Benedek Márton, Balogh István és Molnár Péter.

Jutalomkönyvet nyertek: **Németh Antal (Dömsöd), Gere Ferencné (Kaba), Horváth Annus (Farád), Magyar József (Szabadbattyán) és Brücher József (Mezőberény).**

A 34-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 1-én.)

GABONATÓZSDE.

KÉSZÁRUPIAC.

Ujbuza tiszavidéki 77 kg-os 15.70—16.30, 78-as 15.90—16.50, 79-es 16.00—16.70, 80-as 16.10—16.80, felsőtiszai 77 kg-os 15.40—15.60, 78-as 15.55—15.80, 79-es 15.90—15.70, 80-as 15.80—16.00, Jászszági 77 kg-os 15.55—15.75, 78-as 15.65—15.85, 79-es 15.85—16.15, 80-as 15.95—16.25, fejmegyei 77 kg-os 15.45—15.65, 78-as 15.55—15.85, 79-es 15.75—15.95, 80-as 15.85—16.05, dunántúli 77 kg-os 15.45—15.65, 78-as 15.55—15.85, 79-es 15.75—15.95, 80-as 15.85—16.05, 80-as 15.85—16.05, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 15.45—15.65, 78-as 15.55—15.85, 79-es 15.75—15.95, 80-as 15.85—16.05. — **Rozs** pestvidéki, új 9.30—9.50, más, új 9.30—9.50. — **Árpa**, takarmány, elsőrendű 13.75—14.25, közép 13.25—13.75, sörárpa fm 18.50—20.00, egyéb 16.50—17.50. — **Köles** 11.50—12.00. — **Zab**, közép, új 15.00—15.50. — **Tengeri** tiszai 15.70—15.85, dunántúli 15.70—15.85. — **Repcé**, új 27.25—27.75. — **Korpa** 8.55—8.65 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

Buza októberre 15.62—15.63, márciusra 17.01—17.02, májusra 17.45—17.47. — **Rozs** októberre 9.84—9.85, márciusra 11.03—11.05. — **Tengeri** szeptemberre 16.00—16.10, májusra 15.33—15.35 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) **Lucernmag:** Néhány kisebb tétel került eladásra, úgy az eladók, mint a vevők tartózkodók, jóminőségű áru iránt van érdeklődés. — **Lóhere:** Még csak az első minták érkeztek be, a minőség kielégítő, a külföldi kereslet tartózkodó. — **Biborhere:** A készletek fogytán vannak, a forgalom erősen csökkent. — **Tavaszi búkkönyben** a kínálat növekszik, irányszata esendős. — **Szösszöbökköny** lángháb, erős kínálat mellett áru némileg visszaesett. Belföldön jó kereslete van **pannonbúkkönynek**, **ősziborónak**, **mustármagnak**, **káposztarepének**, **őszibúkkönynek** és **tarlórepamagnak**. — **A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének** hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúrt, Budapestre: **biborhere** 38—42, **fehérhere** 150—170, **baltacim** 32—34, **Viktoriaborsó** 16—19, **Expressborsó** 15—17, **ősziborsó** 24—26, **tavaszi búkköny** 22—24, **szösszöbökköny** 36—40, **lenmag** nagyszemű 39—40, **kisszemű** 37—38, **mustár fehér** 36—38, **repcé** 27—27.50 pengő.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar, rendeljen

eredeti

**hatvani nemesített
buza-, roz-, ősziárpa
és korai zöldtakarmánynak
eredeti**

**hatvani pannonbúkköny
vetőmagot a**

Hatvani növénynemesítő r.-t-nál, Hatvan

!! Kérjen képes árjegyzéket!!

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—56, duplanullás, finom tézsliszt 47—48, nullás 47—48, kettes főzöliszt 43—46, négyes kenyérliszt 40, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Abaktakarmányiacok. Árpákorpa 11, borsókorpa 12, buzakonkoly 10.50, buzakorpa 9.50, buzatakarmanyliszt 12.75, konkolydara 11.50, lenmagpogácsa 24, napraforgópogácsa 16, repecpogácsa 13, répaszelet, szárított 11, rozskonkoly 10.50, rozskorpa 9.60, rozsocsó 10, rozstakarmanyliszt 12.50, szójababpogácsaliszt, nagyban 27, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 20 pengő métermásánként.

Burgonya. Árak nagyban métermásánként a következők: nyári rózsaburgonya 8—10, gózi rózsaburgonya 5—6, Ella burgonya 6—6.50 pengő métermásánként.

Takarmanylvásár. Réti széna, elsőrendű 6—8—8.50, réti széna, másodrendű 6.75—7.75, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6.25, muharszéna 6—8, lucernaszéna 7—10, búkköny és szénakeverék 7, zabtakarmány 7.50, alomszalma 3—3.50 pengő.

Szuroárvahvásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.32—1.40, kivételesen, másodrendű 1.16—1.30 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—1, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves tinók 0.94—1, fiatal, friss fejűs tehén 1.15—1.25 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Árak pengőben: könnyebb kocsiló (híntős és jukker, stb.) 650, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 310—700, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 180—410, öszvér 100, alárendelt minőségű lovak 70—260, vágólovak 55—210 pengő darabonként.

Gyapjú. A gyapjúpiac a múlt héti folyamán ismét teljesen üzlet-telen volt. Sem külföldi vevők, sem belföldi gyárak igyelőre nem érdeklődtek s így az árak változatlanok maradtak.

Nyersbőr. Marhabőr, minden szuliban, magyar 1—1.02, marhabőr, tarka 1.10—1.12, borjubőr (hosszu lábbal) 1.30—1.90, juhbőr 0.70—0.75, száraz juhbőr, rövidgyapjas, friss vágásu 1.50—1.60, tavalyi vágásu magaspapjas 1.05—1.10 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhahvásár. Középmínőségű 74—96, gyöngye 62—72, bíka 84—100, gyöngye 64—82, tehének 60—84, gyenge 48—58, növendékmarha 74—92, kicsontozni való marha 36—48 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 114—118, közepes 118—122, nehézsertés 122—126 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Kostélyos vastaghátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 220—340, fartsó, hátszín 220—320, csontos oldalas, tarja 160—280, szegye 160—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 120—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 100—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 260—320, friss comb, tarja, lapocka 200—240, friss oldalas 170—200, füstölt helybéli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—380, vidéki 260—400, olvasztani való szalonna 168—184, sózott kenyérszalonna 180—200, füstölt 180—200, hárj 180—200, zsíros tepertő 180—240, helybéli sertésszár 180—192 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—350, csirke 100—260, ruca 200—300, pulyka 350—600 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—240, csirke 250—320, sózott ruca 200—240, sovány 180, lud, hizott 200—240, sovány 190—200, ludmáj 400—700, ludzsír és hárj 260—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tojás 10—11, főzöttojás 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Összerinc 600—700, comb 350, többi rész 100—200, vaddisznógerinc 250—300, comb 250—300, többi rész 100—200, fogoly darabja 100—200 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 400—500, ponty 280—320, rákás 140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejestefj 34—40, aludttej 100, joghurt 170, tejszín 260—320, tejföl 132, centrifugált tevaj tömbben 380—400, 10 dk.-os csomagolásban 420—560, főzövaj 320—360, szedett vidéki vaj 320—360, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 180—240, kevertúró 180—200, lipzai túró 280—300, hazai ementáli sajt 440—560, hazai gról sajt, hazai trapista 240—320, juhsajt 200—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—80, hántoltborsó, feles 70—100, fehér aprószemű bab 60—70, nagyszemű

76—90, színes 56—60, finom árpakása 80—100, durva 50—80, tojásostarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 2—12, petrezselyem zöldjével csomója 2—14, zeller, újdonság, zöldjével darabja 2—8, kalarabé zöldjével darabja 2—8, vöröshagyma zöldjével csomója 3—4, makói vöröshagyma kilogrammja 10—12, közönséges vöröshagyma 8—10, fokhagyma zöldjével kilogrammja 50—80, cékla 12—20, hazai fejeskáposzta, nyári 8—14, savanyított káposzta 36—40, keltkáposzta 30—50, vöröskáposzta 20—34, kartfő 100—160, torma 50—100, fejjessálfa 8—14, burgonya 14—20, Ella 10—14, kifli 34—40, tömör csipkegomba 150—300, ehető tinóru gomba 120—200, szekfőgomba 200—250, éti vargánygomba 160—200, szárított gomba 1500—2000, fekete retek darabja 12—20, hónapos retek csomója 10—14, savanyítani való uorka 16—30, salátának való 6—16, kovászós 40—60, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—2, tölténi való 2—4, apró hegyes zöldpaprika kilogrammja 10—18, főzötök 6—10, gyalult 16—20, paradicsom, újdonság 6—14, zöldbab 25—60, zöld vajbáb 40—60, hüvelyes zöldborsó 120—160, kifejtett 240—300, zöld tengeri csó darabonként 5—10, sóska 16—30, tisztított paraj 12—20, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 20—100, nyári édes alma 30—80, rétesbe való 26—80, apró befőzni való 40—90, nemes fajkörté 60—160, közönséges 40—70, befőzni való 60—90, hazai aszaltszilva, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—300, magvával szilva 50—160, berzencel 40—80, vörös szilva 20—40, kőkényszilva 25, som 40—60, csemege szőlős 80—160, kevert 60—100, közönséges 48—60, őszibarack, magvával 50—200, nem magvával 50—180, görödnyre faj 8—16, közönséges 6—10, sárgadinnye 12—24, dióhéj 240—480, hájazottogyoró 480—560, hájazott mandula 480—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házliszapann. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 460—520, félédes, gulyás 360—400, rózsapaprika 260—320, erős 160—200, kereskedelmi 100—140, kém mák 96—140, pergetett méz 160—260, házi szinzapann 136—160, közönséges házliszapann 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édes nemespaprika 2.20—2.60, elsőrendű paprika 1.50—2.20, másodrendű paprika 0.60—0.90, harmadrendű paprika 0.40—0.50, fűzérpaprika 5—7. **Kalocsán:** Édes nemespaprika 2.70—2.90, rózsapaprika 1.60—1.70, másodrendű paprika 0.70—0.80, harmadrendű paprika 0.30—0.40, fűzérés csöves paprika 1—1.20 pengő kilogrammonként.

Fapiac. Fenyőfában változatlan árak mellett csak mérsékelt terjedelmű üzlet alakult ki. **Keményfában** az üzlet minimális, az árak rendkívül nyomottak. **Tűzfában** a kereslet javult, az árak változatlanok és budapesti paritásban import búkkhasábnál 325—330 pengő között, belföldi árunál minőség szerint 270—300 pengő között mozognak.

Borpiac. Az árak az utóbbi időben állandóan emelkedő irányzatuk. 11—13 Malligandfokú borokért 2.30—2.60 pengőt fizetnek Malligandfokokért és hektoliterenként, minőség szerint. Fiaom hegyi borokért természetesen lényegesen magasabb árakat érnek el.

Szész és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Részvénytársaság legutóbbi ülésén az összes szeszkatagóriának változatlan jegyzését határozta el. Hasonlóan intézkedtek a gyümölcspálinka ügyében is.

Idegen pénznemek vétele és eladása Ára szeptember hó 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.78 (27.88); dollár 567.70 (569.70); hollandi forint 229.20 (230.60); német márk 135.80 (136.40); svájci frank 110.60 (111.10) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** szerb dinár 10.04 (10.12); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.65 (64.05); román lei 3.65 (3.45); olasz lira 29.70 (30); osztrák schilling 80.25 (80.65) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 22.9 (23.10); ezüst egykoronás 0.26 (0.28); ezüst régi forintos 0.71 (0.73); ezüst öt-koronás 1.40 (1.42) pengő. Szinarany kilogrammja 3790 (3810); szin-ezüst kilogrammja 62 (63) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eké, ekealkatrészek, bőronák, kapálóék, fűkaszalók

marokrakó és kevekötő aratógépek,
lőgeréblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gözcseplőkészletek,
szecskavágók, répvágók, daráló,
morszólók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
gépezetüzeménél
szerezhetők be legutányosabban.

A világot 34 éve uráló eredeti angol

The Champion
kerékpárokat havi
16-20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban:
Külös gumí - - 5.80
beiső - - 2.10

LANG JAKAB ÉS FIA kerékpárgyárkereskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1896.

Dr. FÉNYES

szakorvos, vér-, bőr-
és nemi betegnek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32.
I. EM. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

MEGJELENT

Mészöly Jenő nyugalmazott ezredes

SZIBÉRIA A NAGY TEMENTŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifogoly
kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet,
a szibériai életet az orosz forradalmak rémségeit,
Rasputin szerzését, a cári család véres tragé-
diáját, a Kócsak ellenfordulását s a csehek
peldátlan kegyetlenségeit írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRÁ
P 3.-, portékéltéze 50 fillér
Megrendelhető a „Vasárnap” könyvosztályánál.

ÚTMUTATÓ

A JÖVEDELMEZŐ BÚZATERMELÉSHEZ

A „VASÁRNAP” INGYEN MELLÉKLETE

A búzával állunk, vagy bukunk!

A búzát termelnünk kell!

Alacsony árak miatt olcsóbban kell termelni.
Ezt biztosan eléri **Porzol** pácolással
mert:

holdanként 10 kilo vesőmagot megtakaríthat, ha Porzollaal pácol, mely után minden mag kikel. — (A sok vélemény közül egyet alant közlünk.)

Porzol után vetése erőteljesebb, bokrosabb lesz, jól telel át és holdanként ezert legalább 1 mázsával több lesz a termése. — (Toplak körjegyző megálapítását példaként közöljük lejjebb.)

Számítsa ki papíron, mit jelent ez, akkor Porzolt fog használni.

Nem minden porpác **Porzol**.

A **Porzol** színe vörös.

Porzol az egyedüli porpác, melyet Magyarországon több 100.000 holdon alkalmaztak.

A **Porzol** megbízható hatása tehát vitán felül áll.

Vigyázat!

Csak Chinoin plombával lezárt dobozt, vagy csomagot fogadjon el!

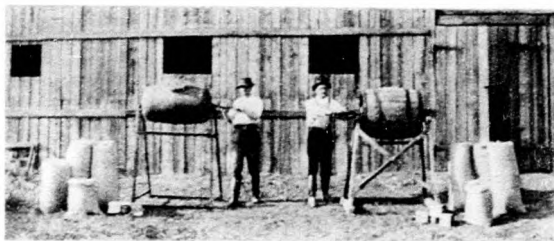
KÉT VÉLEMÉNY:

„A **Porzol** porpácot negyedik éve használom kifogástalan eredménnyel. A rézgáliccal szemben kiemelem, — hogy míg a rézgáliccal pácolt búza sérült szemei nem kelnek ki, addig a **Porzollaal** pácolt búzaszemek 100%-ban kiesíráznak. Minden más pácoló szerrel szemben tehát, mint a legjobbat ajánlom.”

ranyai Soldos Pál földbirtokos,
Felsősimapuzsta, Szabolcsm.

„... A **Porzollaal** pácolt búza sűrűbb, sokkal előbb kel, mint a rézgáliccos és holdanként tapasztalatom szerint **Porzol** után 90—120 kilóval több termett, szalmája nem dült meg, mint a gálic után.”

Toplak István körjegyző,
Rédics, Zalamegye.

HASZNÁLATI UTASÍTÁS A PORZOL PORPÁCOLÁSHOZ.

I. PORPÁCOLÁS HORDÓBAN.

A **Porzol**-pácolást legcélszerűbb a képen látható csávázódobban végezni, ez az úgynevezett forgódob. A forgódob egy használt hordóból is elkészíthető oly módon, hogy egy beöntőnyílást vágunk rajta, amelyre jól záró fedőt alkalmazunk és a hordót forgató tengellyel látjuk el a képen látható módon. Állványnak egy közönséges bakot készíthetünk és arra állíthatjuk.

A csávázás úgy történik, hogy a forgódobba beöntjük a vetőmagot, de legfeljebb annyit, hogy a hordónak csak a $\frac{2}{3}$ része legyen tele, tehát a közepén levő tengely felett is legyen búza. A beöntött vetőmagra **Porzolt** öntünk és a nyílást lezárva 5 percig a dobót lassan forgatjuk, hogy a vetőmag **Porzollal** egyenletesen bevonódjon. 100 kiló vetőmaghoz (búza, rozs, árpa stb.) 20 deka **Porzolt** szükséges, tehát ha a forgódobba 50 kiló vetőmagot öntöttünk, úgy 10 deka **Porzolt** adunk hozzá. Az 5 percnyi forgatás után a **Porzolos** vetőmagot zsákba öntjük és azt akár azonnal el lehet vetni, akár pár hét múlva, ha eljön a vetés ideje. Legcélszerűbb, ha ilyen forgódobot a gazdakör csináltat közös használatra.

A magyar ősz száraz! A nedves csávázás veszélyes!

Porzol száraz pácot használjon.

Gyors munka.

Nem kell szárítani.

II. PORZOL-PÁCOLÁS HORDÓ NÉLKÜL.

Kisgazdák hordó nélkül teknőben is csávázhatnak. Amennyiben a forgódob elkészítése nehézségbe ütközik, vagy a községben kölcsönbe senkitől sem kapható, úgy a **Porzol**-pácolás teknőben is eszközölhető oly módon, hogy egy nagyobb teknőbe 10–20 kiló vetőmagot öntünk, amelyhez hozzáadjuk a szükséges **Porzolt** és a teknőben a **Porzolt** jól összekeverjük a vetőmaggal. Hyenkör a pácolás valamivel tovább tart, mert legalább 1/4 óráig kell ezt a keverést eszközölni és valamivel több **Porzol** szükséges a csávázáshoz. Az esetben ha a **Porzol**-pácolás teknőben történik, 10 kiló vetőmaggal legalább 4 dekát, 20 kilóhoz legalább 8 deka **Porzolt** kell számítani. Természetesen a teknőt használat után melegvízzel alaposan meg kell mosni, le kell sűrolni. **A port belélegzeni nem szabad.**

Torzsgomba miatt sok
vetés meg-
dől és sok szem üresen maradt.

Torzsgomba
míg a többi vetésben a k

HASZNÁLATI UTASÍTÁS A HIGOSAN NEDVES CSÁVÁZÓSZERHEZ.

A **Higosan**-csávázás úgy történik, hogy egy hordóba öntött 100 liter vízben feloldunk 20 deka **Higosant** és ebben csávázzuk a vetőmagot. Ezután zsákvászonnal bélelt nagyobb kosarat helyezünk a hordóba oly módon, hogy az a két fülén át dugott tartórudon lebegjen a csávaoldatban. Csak annyi vetőmagot szabad a kosárba önteni, hogy azt a csávázó folyadék legalább tenyérnyi magasságban ellepje. Ilyenkor a puffancsok, az úgynevezett léha szemek felszállnak, és egy szűrőkanállal azokat el kell távolítani. A vetőmagot 15—20 percig tartjuk a csávázóhordóban, illetve a vetőmaggal megtöltött kosarat a csávaoldatban és természetesen közben keverni kell a vetőmagot, amint a képen is látható. Csávázás után kiemeljük a kosarat és egy harmadik kád fölé helyezzük, hogy a csávaoldat lecsurogjon. Azután száradásra a magot vékony rétegben, lehetőleg ponyvára vagy padlóra kell kiteríteni és jól megszáritani.

A **Higosan** ára 20 dekás dobozokban 2 pengő 90 fillér és 20 deka 4—5 mázsa vetőmag csávázásához elegendő. Ezzel szemben 4—5 holdon 10 pengő értékű vetőmag megtakarítható, mert a **Higosan** a sérült szemeket sem támadja meg.

ellen a **PORZOL** bevált. Törökszentmiklósi jegyző írja:
„Porzolos területen a torzsgomba alig mutatkozott,
valászn 20—30%^{ig} üres, illetve szorult.”

Felhívás a gazdaközönséghez!

Nincs ára a búzának, keveset kap verejtékes munkájáért a gazda, mert holdanként alacsony az átlagtermés. Az esetben, ha holdanként 1—2 mázsával több lenne a búza, úgy alacsony ár mellett is nagyobb a bevétel, jobban elosztható a költség.

Holdanként 1—2 mázsával több terem,

ma már minden gazdaságban, ahol **Porzolt** használnak, kérdezze meg a legközelebbi uradalmat, vagy nagyobb gazdaságot. A kisgazdák közül is sokan meggyőződtek már erről, de mi most minden gazdának alkalmat nyújtunk, hogy **személyes meggyőződést szerezzen.**

Igen sok írásbeli véleményt és megállapítást leközölhetnénk, azonban azt hisszük, legjobb bizonyosság az, amit a gazda saját szemével lát. Tekintettel a mai súlyos viszonyokra módot nyújtunk arra, hogy minden gazda csekély költséggel megismerhesse a **Porzol** hatását és így mi magunk is hozzájárulunk az első csávázás költségeihez azoknál a gazdák-nál, akik még nem használtak **Porzolt**. Ingyen adunk 1 holdra szükséges vetőmag-csávázásra 20 deka **Porzolt**. Az idevonatkozó részleteket a következő oldalon közöljük és saját érdekében ajánljuk, aki **Porzolt** még nem használt, vegye igénybe ezen kedvezményünket és aláírásával ellátva a lakóhelyéhez legközelebb levő kereskedőhöz, vagy fogyasztási szövetkezethez nyujtsa be a

PORZOL-BOLETTÁT.

ChinoIn-gyár.

Egy gazda csak egy Porzol-bolettát nyujthat be!

PORZOL-BOLETTA

EZEN · BOLETTA · ELLENÉBEN

PORZOL

INGYEN · KISZOLGÁLTAT

ERŐMÉNYES
1930 · SEPT. 15. - 30.

itt levágandó

az esetben, ha kötelezi magát arra, hogy legalább 3 holdon **Porzollal** pácolt búzát vet, de 10 kilóval kevesebb vetőmagot használva holdanként és mellette gáliccal csávázott magot vet el legalább 1 holdon. Kötelezi magát továbbá arra, hogy megállapítja aratáskor, mennyi volt a termés holdanként a **Porzol**-pácolás és mennyi volt a termés a gáliccsávázás után. Ezeket az adatokat a Chinoín-gyárral (Ujpest) kell közölni a jövő aratáskor. Az ingyen kiszolgáltattott 20 deka **Porzol** 1 holdra elegendő, a másik 2 holdhoz tehát még 40 deka **Porzolt** kell vásárolni ugyanakkor, amely alkalommal a 20 deka ingyen **Porzolt** megkapja. A **Porzol** ára 20 dekás csomagokban 1 pengő 40 fillér, tehát a 3 holdra szükséges vetőmaghoz beszerzett 60 deka **Porzolért** csak 2 pengő 80 fillért fizet 4 pengő 20 fillér helyett, mert 20 deka **Porzolt** ingyen kap.

A Porzollal pácolt 3 holdon megtakarít 30 kiló vetőmagot, amelynek értéke 7 pengő 20 fillér és ezzel szemben a csávázáshoz szükséges Porzol csak 2 pengő 80 fillérbe kerül. A többteremtől eltekintve tehát már a vetésnél 4 pengő 40 fillér haszna lesz.

Amennyiben bárki nem tud hozzájutni lakóhelyén a **Porzol**hoz, úgy tegye borítékba ezt a bolettát és küldje be a Chinoín-gyárhoz Ujpestre. A **Porzol**-boletta ellenében 20 deka **Porzolt** ingyen és 40 deka **Porzolt** 2 pengő 80 fillér utánvétellel a Chinoín-gyár haladéktalanul meg fog küldeni bárminek.

Kérjük a túloldalon a 20 deka ingyen Porzol átvételét igazolni.

A 20 deka ingyen Porzol átvételének igazolása, illetve igénylése.

Csak akkor kell itt aláírni, ha helyben nem szerezhette be a **Porzolt**.

Azon kereskedő neve és pontos címe, ahol a **Porzolt** nem szerezhette be:

Név:

Község:

Pontos cím:

Megye:

Kérem tehát szíveskedjenek címemre közvetlenül 20 deka **Porzolt** ingyen és 40 deka **Porzolt** 2 pengő 80 fillérért utánvétellel megküldeni.

.....
aláírás.

Igazolom a 20 deka ingyen **Porzol** átvételét és minthogy ehhez még 40 deka **Porzolt** vettem, 3 holdon **Porzollal** csávázok és jövő aratáskor meg fogom írni a Chinoin-gyárnak, hogy hány mázsa termett **Porzol**-pácolás után és hány mázsa gáliccsávázás után.

.....
aláírás.

.....
község.

.....
megye.

Olvasható aláírást kérünk!

A kereskedők figyelmébe!

A 20 deka ingyen **Porzolt** csakis a túloltdali boletta bevonása ellenében lehet kiszolgáltatni és csak az esetben, ha a benyújtó gazda azt olvashatóan aláírta és ugyanakkor 40 deka **Porzolt** vásárol 2 pengő 80 fillérért, zárt csomagokban. Az összegyűjtött bolettákat kérjük címünkre beküldeni és mi minden aláírt boletta ellenében 20 deka **Porzolt** küldünk meg ingyen, de ugyanakkor ragaszkodunk minden boletta után 2x20 deka **Porzol** leszállításához, amelyet a szokásos feltételek mellett számlázunk és a szállítási költséget felszámítjuk **Különös nyomatékkal hangsúlyozzuk, hogy egy gazda részéről csak egy boletta fogadható el.**

Chinoin — Ujpest